

KLOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

Ötödiken poszt sor egyszer 20 fillér,
minden követelmény 16 fillér.

Éjféli poszt sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József tőherczeg-ut 22. n.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, december 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Izgalom a karácsonyi szünet előtt.
- A népszámlálás eredményei.
- Delegációs előkészületek.
- Rabok kertészete.
- Az aradi szerelmi dráma.
- Az aradi kollégium.
- Az újszentannai jegyző és bíró vizsgálata.
- Az edelényi rablógyilkos karácsonya.
- Az élet regényét ír.
- A király egészsége.
- Tarkaságok.

Kitől függ a béke?

Arad, december 22.

Ebben az esztendőben utolsó ülésére ül holnap össze a képviselőház. Szinte bizonyos, hogy azzal a gondolattal válnak el egymástól a honatyák: mire az új évbe hágnak, új esztendőben megint összejövnék, közelebb leszünk a békéhez?

A legjobban azokat foglalkoztatja ez a gondolat, akiktől tulajdonképpen a béke függ, az ellenzéki pártokat. Beszél róla majdnem mindennap a Justh-párt lapja is. A Kossuth-párt hivatalos lapja pláne szemrehányásokat tesz a kormánynak, amiért nem próbál az ellenzékkel békét kötni. Andrásy Gyuláról pedig szétiben hírek járnak, hogy erősen dolgozik az ugynevezett béketárgyalások terén.

Egyéb kombinációk is közkézen forognak és ezek közül a legtöbb még most is abból a föltevésből indul ki, mintha lenne még valami kapcsolat

Lukács László és Justh Gyula között. Pedig sokszor megmondtuk már, hogy minden ilyen föltevés alaptalan gyanúsítás Lukácscsal szemben. A pénzügyminiszter semmiféle inkorrektésre sem Khuennel, sem Tiszával, sem a kormánypárt egységével szemben nem kapható. De meg aztán Lukács László sokkal okosabb ember ahoz, hogy természetlen abszurdításokba bocsátkozzék. Tudja legjobban, hogy a Justh-pártnak lefelé nincs talaja, fölfelé pedig volt, de nincs már többé semmiféle kapcsolata. Meg van tizedelve lenn és ki van dobva fönn. Lukács László nem az az ember, aki ilyen reménytelen csapathoz fűzné sorsát. A pénzügyminiszter már régen átszelt minden szálát, mely őt valamikor talán Justh-ékhoz fűzte. És ha a Justh-párt vezetői még azzal biztatják embereiket, hogy Lukács velük tart, ám próbálják ezt a közösséget nyilvánosan szóba hozni: majd meglátják, hogyan megragadja Lukács az első kínálkozó alkalmat, hogy velük minden képzelt közösséget megtagadjon.

Nem épen érdektelen, hogy a Kossuth-párt lapja a béketárgyalások szünetelése miatt a kormányt és a miniszterelnököt vádolja. Nincs igaza. A miniszterelnök természetesen ragaszkodik javaslatához és azért harcra kész. De Héderváry Károly gróf nem vérszomjas ember és nem l'art pour l'art akarja a harcot. Ha rajta

mulik és célját békésen is elérheti — béke lesz.

O azonban nem kezdhet tárgyalásokat. Először, mert kétségkívül ő az erősebb fél. Másodszor, mert hiszen a legutolsó béketárgyalás annak megállapításával ért véget, hogy az ellenzéki pártoknak nemcsak egyöntetű békefeltételeik nincsenek, hanem ami feltételeik vannak, azok egvensen kizárják egymást. És harmadszor, mert ugyancsak ez a Berzeviczy-féle tárgyalás megmutatta, hogy az ellenzéki urak, látván, hogy egymás közt képtelenek megállapodni, hetek múltán egyszerre csak a leglehetősebb feltételekkel álltak elő, (a vezényszó kikapcsolói például magyar vezényleti és vezérelti (?) nyelvet követeltek) csak hogy a kormányra háriítsák saját tehetetlenségük ódiáját.

Ha tehát a Kossuth-párt lapja és azok a politikusok, akik fejtegetéseivel egyetértenek, tényleg belátják, hogy a béke nem egyes pártok, hanem az ország érdeke, akkor odahassanak, hogy valamennyi ellenzéki párt közös és guvernementális szempontból kivihető, tárgyi feltételeket állítson a miniszterelnök elé. Ha lesz kivel és lesz mit tárgyalni, akkor lehet béke is.

De a személyes aspirációk ne nyomuljanak megint előtérbe, még lehetetlen elvi jellegű jelszavak álarca alatt sem. Mert az a politika, mely pártok és személyek érdekszempont-

Téli regény.

Leányrejtelmek.

Egy délután alatt nekiiffodott, nekiszilajodott a komoly és biggadt Sátor Pál. Befutkosta a várost, megkereste a kovácshidai ismerősöket, száz embernek köszönt, kétszázal parolázott, kétszerannyival beszélt. Nyelvkopátásig sokszor elmondta élete folyását, a Ve-gyes rovatot, a Budapesti Ujságot, a tárcákat. És amig így lélekzefogyva beszélt a jelenéről, azokról a sikerekről, amelyek szóta kerültek az élete utjába, hogy elment Kovácshidáról, azalatt valójában visszaélte magát a multba.

Ezeket a maeskaféjú köveket, ezeket a sira, csupa por és piszok szalfajárdákat taposta 6 napról napra. Ott voltak az üzletek is, mind-mind a régiiek: a trafik, ahol protekciós szivarokat kapott, az ékszerész bolt, amelyből mindig egy hamvasszörke baba mosolygott rá. Nini most is itt van még! A főváros, a nagy szenzáció, a lüktetés, az egész világ feloszlott, elmállott abban a rettenetesen gyönyörű mámorban, amikor az ember a saját multjába álmodja vissza magát.

Esteledett már, villamos lámpák gyuladot-tak, mikor ebből a bohé, álmatag kóborlásból fölrázta magát. Hiszen szép, hiszen jó, hiszen igaz, Kovácshidán volt először valaki, itt mar-kolt először emberi szivekbe és vesékebe. — Végre. Eszébe jutott, hogy hiszen neki az utja palástolására kiesselt nagy szenzációból is kell valamit csinálni. Besietett a táviróhivatalba s

a következő negyedórán már kopogtatta a távirógép a kovácshidai panamáról szóló tudósítást. Sátor pedig nyugodtan, otthonosan ismerősen, úgy ment haza Kláráékhoz, mintha még ma is ott várná felesége, kicsiny babája a komoly Erdei bácsi szobájában.

Pedig csak Erdei bácsi és Klára vár-ták. A leány úgy jött eléje a pirosernyős lámpa fénye alól, mint aki roppant elfogódott, zavart, fölzaklatott. Megvaesoráltak. Erdei bácsi kifogyhatatlan volt hivatalnok-élete eseményeinek zajos előadásában. Közben sűrűn hajtogatta a boros poharat. Tíz óra volt, máris elbuccsott.

— Aludni megyek — motyogta akadozó nyelvvél. — A leányom későn fekszik. Olvas minden este. Én nem szeretem a kései lefek-vést. Maguk különben nem is beszélgettek még, maga Sátor ur, meg a leányom. Pereze én nem hagytam szóhoz jutni. Igaz, igaz. De épen ezért el is megyek.

Ketten maradtak. Sátor kényelmetlenül érezte magát. A fehér cserépkályhából pirosló parázsaszemek néztek ki. Azokra meresztette a szemét s amikor egyszerre fölneézett, tekintete találkozott Klára szemének parázstüzevel. A leány meghuzódva, riadtan, pöszén ült a szé-ken. Látszott az arcán, hogy beszélni sze-retne, de nem tudta elkezdeni. Sátor segí-tett rajta:

— Most már tessék vallani — mondotta erőltetett tréfával. Itt vagyok és tudni szeret-ném kis kisasszony, hogy mi van azzal a ha-

lállal, amellyel úgy ráiasztott Kálmán bará-tunkra.

— Igenis meg akartam halni. Tudja! — felelt a leány. — De ezt csak magának mon-dom el. Kálmánnak nem kell tudnia. Meg ne mondja neki. Különben mit tudom már én! Talán nem is akartam meghalni, csak rá akar-tam ijeszteni. Vagy azt sem. Nem kell többé, szabadulni akarok tőle. Csak higgye azt, hogy meghaltam. Meg ne mondja neki, hogy életben látott.

— De Klára — csodálkozott az író — hi-szen azt mondta délután, hogy meg akarja tar-tani magának Kálmánt! És most épen ellen-kezőt beszél össze...

Furcsa, szaggatott, könyes és üde kaca-gásokkal vegyes vallomások következtek ez-után. Sátor értett is belőlük, meg nem is. Egyik percben azt hitte, hogy mindent tud: Klára szeretője volt Kálmánnak és most vissza akarja hódítani, örökre, törvényesen magához szeretné láncolni az állhatatlan postát. De már a következő percben halomra dőlt ez a kombi-náció. Klára kacagott egyet, fordított a beszéd sorján és minden másnak látszott.

— Milyen lett maga Klára — csodálkozott Pál. — Száz színe van a szavának és igaz-sága minden kis hazugságának. Miért készél így összevissza? No kis lány! Én másnak is-merem magát azelőtt. Hát próbáljon meg olyan egyszerű, olyan őszinte lenni, amilyen akkor volt.

— Hiszen őszinte vagyok. Csak kérdezzen.

ján épül fel, mindig békétlen és terméketlen politika, míg ellenben a tárgyi kérdések guvernementális megoldásán alapuló békepolitika automatické hozza magával a pártoknak és személyeknek azt az érvényesülést, mely nélkül alkotmányos, parlamentáris politika ép oly kevéssé képzelhető, mint kizárólag csak ezen érvényesülés alapján.

A béke tehát attól függ, hogy az ellenzék képes lesz-e tárgyi alapjában megegyezni.

Izgalmak a karácsonyi szünet előtt.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 22.

A Ház ma is a kultusztervező részleteivel foglalkozott. Igen sok tételhez akadt fölcsaló s a kultuszminiszter minden kívánságra és kifogásra külön-külön válaszolt s így a részletes vita szokatlanul hosszúra nyúlt. Holnap már az igazságügyi költségvetés tárgyalása volna soron, azonban csupán formális ülés lesz a főrendiház üzenetének átvétele végett.

A mai ülés — hála Polónyinak — izgalmas jeleneteket is nyújtott. Polónyinak ugyanis heves ószekoccanása támadt Nagy Sándor munkapárti képviselővel, aki azt a megjegyzést tette, hogy miért antiszemita Polónyi, amikor a felesége — zsidó. Az affér azután elsimult, amint elintéződött Barabás Béla és Kubinyi Géza nézeteltérése is a hirhedt talpfa kérdésben.

Az ülést Návay Lajos elnök nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések között van az állami tisztviselők országos egyesületének fölirata a drágasági és a családi pótlék dolgában.

A napirend előtt Barabás Béla személyes kérdésben kér szót. Tegnap egy közbeszólására Kubinyi Géza azt kiáltotta feléje: Mi lesz a talpfallal? Fölhívja Kubinyit, álljon elő az adalival. Ha a közbeszólás az Eisler-féle talpfa szerződésre vonatkozott, utal Kossuth és Szerényi sajtópörére, mely őt teljesen tisztázta. Tiltakozik minden gyanúsítás ellen.

Zichy János gróf kultuszminiszter betér-

jeszti a József-műgyetem teljes elkészültéről szóló jelentést.

(A debreceni egyetem.)

A kultusztervező részletes tárgyalásának folytatásában az egyes tételről.

Bakonyi Samu köszönetet mond a miniszternek a debreceni egyetem szervezéséért. Az orvosi fakultásért, melyet a miniszter pótlóan megígért, Debrecen minden áldozatot hajlandó meghozni. Van nőgyógyászati klinikája s mőder a nagy kórházat fog fölállítani. Kéri a Házat, hogy az új egyeteméről szóló törvényjavaslatot mindjárt a költségvetés után tárgyalják le. (Helyeslés a baloldalon.)

Fölkiáltások a jobboldalon: Ne obstruáljanak!

Kammerer Ernő előadó stílárís módosítása után a Ház a tételt elfogadta.

(Középiskolák reformja.)

A középiskolák tételénél Hock János azt kívánja, hogy a középiskola nagyobb nevelő feladatot végezzen s a jellemképzés szolgálatába álljon. Utal az angol középiskolák példájára, amelyek első hivatásuknak tekintik hallgatóik karakterének edzését. Szóvateszi azután a középiskolai nyelvtanítás dolgát, amelyet elhibáztak és szerencsétlenné mond. Nekünk szükségünk van arra, hogy legalább még egy európai nyelvet beszéljünk valamennyien. A középiskola ma képtelen erre megtantani, mert rendszeres inductív oktatás helyett csak rendszeretlen memorizáló munkát végez. A középiskolák tovább szaporítása fölösleges. Végül a kőbányai gimnázium elhelyezését kifogásolja. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Zichy János gróf kultuszminiszter nem fogadja el azt a tételt, hogy a középiskolák ne szaporítsanak: csak a gimnáziumok szaporításában kell inkább mértéket tartani. A csonka gimnáziumokat igyekszik teljessé tenni. A polgári iskolák reformját a középiskola reformjával együtt akarja. A polgári iskoláknál hetedik osztályt óhajt szervezni gyakorlati tárgyak oktatása végett. A középiskola nevelő feladatát maga is nagyra tartja, ebbeli munkáját elő fogja mozdítani. Ez csak internátusok után történhetik s e téren máris erős társadalmi munka észlelhető. A jövőben azonban igyekszik állami internátusokat is létesíteni. (Általános helyeslés.)

Kubinyi Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy ha Barabás Béla becsületszavára állítja, hogy a talpfa-ügyben nem részes, visszavonja közbeszólását.

A tanítóképzők tételénél Somssich Tihamér gróf a tanítóképzők reformját sürgeti.

Zichy János gróf kijelenti, hogy a tanító-

képzők munkájának intenzívebbé és célszerűbbé tételét maga is óhajtja s e végből minél előbb intézkedni fog.

(A tanítói státuszrendezés.)

A népiskolák tételénél Hock János a népiskoláknak zsufoltóságáról beszél. Van népiskola, ahol egy tanítónak kétszázötven gyermeket kell tanítani. Így lehetetlen az egyéni nevelés és tanítás. A tanítók helyzete se olyan, hogy nagyobb ambícióju munkára serkenthető őket; talán egy tanító sincs, a kinek ne kellene súlyos anyagi gondokkal küzdenie. A nagycsaládu tanítók pedig a legnagyobb nyomorban vannak. Addig nem lesznek jó iskoláink, míg a tanítókat el nem láttuk. A legfontosabbnak a tanítók státuszrendezését tartja. (Élénk helyeslés balról.) Törvényjavaslatot nyújt be, hogy a kormány az ország valamennyi tanítójának státuszrendezéséről hat hónapon belül nyújtson be törvényjavaslatot. 1912-re pedig drágasági és családi pótlékot adjon a tanítóknak. (Élénk helyeslés balról.)

Zichy János gróf kultuszminiszter kijelenti, hogy a kultuszminisztérium most foglalkozik ezzel az ügygel s az állami tanítók fizetését jelentékenyen javítani, a nem államiakat pedig megfelelően ki akarja egészíteni. 1912-ben már részesíti segítségben a tanítókat, 1913-ra pedig a törvény útján rendezi helyzetüket. Mivel ígéretét állja, kéri, hogy Hock János határozati javaslatát mellőzzék. (Élénk helyeslés jobbról.)

Hock János föntartja határozati javaslatát. A Ház a tételt változatlanul elfogadja s a határozati javaslatot mellőzi.

(Barabás Béla a talpfallal.)

Barabás Béla: A részletes vita során személyes kérdésben szólt föl. Válaszolni akar Kubinyi Gézának a mai ülésben tett megjegyzéseire. Ő az Eisler-féle talpfaállítások ügyében már a budapesti törvényszék előtt eskü alatt vallomást tett. Ez is elég volna. De készségesen eleget tesz Kubinyi kívánságának s eddig érintetlen férfiúi becsületszavának teljes súlyával kijelenti, hogy nemcsak a sokat emlegetett Eisler-állításoknál nem működött közre, hanem addig, míg az a nyilvánosságra nem került, a szerződésről sem tudott. Se Kossuthnál, se Szerényinél, se a vasuti ügyosztálynál, se a Máv. egyetlen közegénél sem érintkezett, a céget és ügynökeit nem is ismerte. Sem anyagi előnye nem volt a szállításoknál. Ezt ismételtén kijelenti becsületszavára.

Különböznél ne kérdeszen most semmit. Majd holnap. Álmos vagyok.

— De én holnap elutazom.

— Nos, hát ne utazzon még az én kedvemért.

Klára a puha kezét nyújtotta Pálnak és már kívül is volt az ajtón.

Reggelinél találkoztak. A leány komoly volt. Amíg apja a szomszéd szobába ment, odasurrant Pálhoz.

— Valamit szeretnék kérdezni, — mondotta halkán.

— Tessék.

— Mondja, miért jött Kovácsidára? Csak ugyan a leánya küldte ki?

— Persze. Természetesen.

— No, ne bolondítson. Maga azért jött, mert Kálmán megkérte, hogy keressen meg engem. Beszélni akar velem. Meg akarja mondani, hogy Kálmán nem is akar tudni rólam. Ne is tagadja. Ezt én ma éjjel mind kigondoltam. Ez így van. Tagadja, ha meri. Nem így van? Nem azért jött?

— De igen.

Erdei bácsi lépte kopogott a küszöbön, tehát Klára nem szól többet. Hanem a szemepillantása rejtélyes és nagyon beszédes volt. Reggeli után otthon marasztalta Satorót. Csak vallott. Segítségét kérte, hogy Kálmánnal kibékülhessen, hogy találkozhasson. Azután ismét a tegnapi ravaszkodásra tért át és megtagadott minden szót, amit előbb mondott. Keze belesimult a férfiába, ruhája fodra odalibent hozzá. gyengén parfümös, hajkoronás fe-

jét is meghimbálta Pál arca mellett egy erős mozdulatnál.

Pál tehát még egy napot rázánt a kovácsidai kirándulásra, aminek az lett az eredménye, hogy délelben vasikos expressz-levegőben küldött színes tudósítást, éles, keményhangú vagdalkozó riportot a kovácsidai szenzációról. Feleségének is táviratozott, hogy másnap jön.

A másnapból harmadnap, sőt ötödik nap is lett. A Budapesti Ujság napról napra hasábot tudósításokat hozott a kovácsidai botrányról, leleplezte az összes panamákat és súlyos invektívákkal illette Kovácsida nagyjait polgármestertől le- és fölfelé. Sator Pál már nem is mert végigmenni a kovácsidai főutcán, ahol mindenki a Budapesti Ujságról beszélt, ahol mindenki ujjal mutatott rá, mert hiszen tudták, hogy ő küldözgeti az új és újabb támadásokat. Pándy tanácsos, akivel együtt és barátságosan jött Kovácsidára, kétségbeesetten menekült be egy kapu alá, mikor az utcán meglátta Satorót. Negyedik napján ottlétének, már telefonon sürgették hazatérését. Még se ment.

Mindennap történt valami, ami marasztotta, ott tartotta. Klára kifogyhatatlan volt az új szenzációkban. Már a ruháival tűztáncot játszott. A harmadik napon égő vörös ruhában járt-kelt a szobákban, szemét lesütötte és olyan volt, mint egy eleven tűzbálvány, mint valami csodarózsa, amely az előző napi halvány, fehérruhás liliomból fakadt ki. Negyednapra feketebe borult, kivágott feketebe, ötödik napon pedig valami szerény, osunya, seszinű háziru-

hát öltött. És minden napra új színei voltak a lelkének. Megnyugodott abban, hogy Kálmánból minden elveszett, soha semmit vissza nem kap, megsiratta ismét a hűtlent, rosszat, kemény szavakat mondott róla, majd kérve-kérte Satorót, hogy meséljen, mondjon el mindent Kálmánról: milyen, hogyan él, mivel foglalkozik, mire gondol. Száz tanácsot kért és százat elnevetett.

A tágas udvaru szeme, a vértelen és csunya széles keze, a sötétlő haja, vagy a ruhája suhogása, teste imbolygó hajlása állandóan ott volt Pál körül, befonta, körülövezte, át és átfutotta láthatatlan indáival. A férfi maga sem tudta, mi történik vele. Nem tudott mozdulni, nem tudott elmaradni Klára mellől. Jól esett neki, ha megfoghatta a leány kezét, ha bizalmasan sutoghatott vele.

— Ó ültés! Tisztára örültés, amit tessék — mondotta egy pénteki hajnalon, amikor föl-ébredt.

Ez volt az ötödik napja a kovácsidai kirándulásnak.

— Nincs tovább. Délelben hazautazom — határozta el Sándor.

A szerény ruha, a háziruha napja volt ez a péntek. Klára beteg arccal, halványan, lázas szemmel köszöntötte Pált a reggelinél.

— Mi bajod van Klári? — harsogta hangjától kitelő gyöngédséggel Erdei bácsi. — Beteg vagy kis leány?

— Nem. Sammi bajom — felelte Klára és összeborzongott.

Odabujt a kályha mellé, beletemetkezett

(Polónyi atterja.)

Bakonyi Samu a kultuszvitában a zsidókérdéssel foglalkozott és Polónyi Géza multkori beszédével szemben azt hangoztatta, hogy a magyar zsidóság világnézlete egységes, — hiába szítja Polónyi az ellentéteket.

Itt azután kínos, heves jelenet következett. — Hát a cionizmus? — kiáltotta közbe Polónyi.

Nagy Sándor kománypárti képviselő erre így szól:

— A felesége is zsidó!

Polónyi elvesztette hidegvérét, kiugrott a padból, a miniszteri székek elé rohant és torokszakadtából, tajtékozva, hihetetlen felindulásban kiáltotta:

— Szemtelen disznóság! A családi életemet is ide akarják hurcolni. Ezt nem fogom megengedni! Szemtelen fráter!

Elnök csöngetett:

— Rendre utasítom Polónyi képviselő urat!

— Engem utasít rendre! — kiáltott föl Polónyi. — Azt a szemtelen frátert utasítsa rendre, aki meghurcolt!

Bakonyi folytatta beszédét, sajnálkozását fejezve ki, hogy a kínos incidens megtörtént.

Polónyi Géza személyes kérdésben szólalt föl.

Emlékezetem szerint — mondta — most történt meg először, hogy valakinek családi viszonyait idehurcolják. Amit Nagy Sándor mondott, az nem igaz.

— Hát akkor mért haragszik? — kérdezte Nagy Sándor.

— Azért, mert a parlament méltóságát sérti a dolog. Ha erre a tere lép, néhány nap alatt szolgálak adatokkal, amelyek leszoktatják arról, hogy a női becsületet érintő kérdésekkel foglalkozzék.

— Hol itt a női becsület? — kérdezte Nagy Sándor.

— Pardon, tévedtem, — felelte Polónyi. — A családi szentélyről akartam beszélni. Tiltakozom újra a családi ügyek idehurcolása ellen.

Hosk János a rabbi képzéssel foglalkozott, a tételt elfogadja.

Miután a kultuszterec többi tételéhez senki sem jelentkezett szólásra, elnök a vitát bezárta és feltette szavazásra a kérdést. A képviselőház a kultuszterecét részleteiben is elfogadta.

Nagy Sándor személyes kérdésben szólalt föl. Kijelenti, hogy Polónyi Géza olyan értelmezést adott közbeszólásának, amely töle teljesen távol áll. Maga itéli el legjobban, ha valakit a női becsület kérdésében meghurcolnak. Csapán csodálkozásának adott kifejezést, hogy

egy öblös öreg székbe és egyetlen szót sem azólt, amíg apja el nem ment. Az öreg gazdaszony kivitte a reggeli maradványait, azözmötölt, tett-vett a csészékkel. Sátor ezalatt az ablaknál állt, kinézett a havas utcára (egész éjjel esett a hó) és cigarettáját szitta. Magukra maradtak nagy-nagy csendben.

— Maga el akar utazni ma! — szólalt meg hirtelen Klára.

Pál meglepetten fordult vissza az ablaktól. Valami különös, valami fantasztikus volt Klára hangjában, amitől úgy remegtek meg az idegei, mint a hangvilla atomjai a hozzá hangozó hegedűhur hüllámaiktól.

— Tudja, hogy el kell utazni. Már ötödik napja vagyok itt. Ez is több, mint előre gondoltam — mondotta Pál egyszerűen és odament a leány mellé.

— Maga elutazik és itt hagy engem!

— De Klára! Tudja mit beszél?! Csacsiságokat mond! Én a maga jóbarátja maradok mindig, azután is, ha elutazom. Több nem lehetek. Majd megbékül maga Kálmánnal, vagy valaki mással — hiszen az élet már ilyen. És akkor nem fogja egyedül érezni magát.

A leány ekkor egész féktelenséggel csatlant föl:

— Nem! nem! nem! Nekem senki sem kell...

Hangja lehalkult és csendes, sós ízű könnyek peregték le megnyuló arcán. Sátor még látta, hogy a sirásból mennyire megnyulik, eltorzul, csunya lesz Klára arca; még tudta, hogy a kezét önkéntelenül kinyújtja és megemogatja a leány haját; még azt is érezte, hogy

Polónyi antiszemitáskodik, amikor felesége is zsidó vallású volt.

Elnök javaslatára ezután a Ház elhatározza, hogy a főrendiháznak az indemnity javaslatra vonatkozó üzenetét és a gazdasági bizottság jelentését tűzik ki a holnapi ülés napirendjére. Bejelenti továbbá az elnök, hogy a holnapi ülés végén indítványozni fogja, hogy a Ház 1912 január 11 ig ne tartson ülést.

Az ülés 3 órakor ért véget.

Delegációs előkészületek

— A magyar delegáció jelölései. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 22.

A karácsonyi ünnepek után megkezdődnek a delegáció tanácskozásai Bécsben. Az előkészületek azonban már ma foglalkoztatják a két kormányt és a kiküldött delegátusokat.

Lesz-e expozé?

Az osztrák minisztertanács ma ülést tartott, melyen azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy terjesszenek-e expozét a delegáció elé. A minisztertanácsban a tengerészeti főparancsnok és a külügyminiszter is résztvett. A két delegáció december 28-án tartja alakuló ülését Bécsben, amely alkalomból azonban az ünnepélyes megnyitás elmarad. A tavalyi delegáció tudvalevőleg szintén december 28-ra volt összehívva, de akkor a király nevében Ferenc Ferdinánd trónörökös nyitotta meg ünnepélyes formák közt a tanácskozást.

A magyar delegáció előértekezlete.

A magyar delegáció tagjai különben ma délután 4 órakor előértekezletre gyűltek össze. Az értekezletet Khuen-Héderváry miniszterelnök nyitotta meg és a delegáció elnökének az utóbbi évek gyakorlatának megfelelően Láng Lajos bárót, alelnökének Zichy Ágost grófot ajánlta. Ezután az értekezlet a jegyzői állásra való jelölést ejtette meg. Jegyzőkül jelölték az eddigi jegyzőket, Molnár Viktor főrendiházi tagot, Nyegre László és Werner Gyula országgyűlési képviselőket. Az albizottságokra vonatkozólag a következő jelöltekben állapodtak meg: A külügyi albizottság elnöke Berzeviczy Albert, alelnöke Wickenburg Márk

odahajol Klárához, még arra is gondolt, hogy görcsös kezéből kifejtse a zsebkezdőt és letörölje a könnyeket. Ezzel vége is lett a világosságnak. Tele tudóval itta be a leány gyöngy illatát, nemiátó szemekkel nézett a meghajló vállakra és azután egyszerűen, gondolatok nélkül, melegen odaszorította a vállára Klára fejét. Egy másodperccel utóbb már tudta, hogy boldogot csinált, de akkor a puha haj, a meghajló nyak odaengedésével reá terülő fej már az övé volt. már neki adták, odaajándékozták!

A boldog pillanatok ellen nincs menetsége, orvossága, menekülése senkinek. Sátor Pálnak sem volt. Ölelte és csókolta Klárát, elfeledkezett minden okosról, minden tényről, ami az ő és a leány életében volt. Az egyetlen, a fellobbanó energiája még abban mutatkozott, hogy — nem délben, hanem este — elutazott. Klárától úgy vált el, mintha testének egy darabját tépte volna le.

Zugó fejjel, csókoltól cserepes szájjal és a legbutább, legvadabb, legsztelenebb gondolatokkal ült a gyorsvonaton. Néha abban reménykedett, hogy nem lesz a kalandból semmi: ezzel a csókos, eszeveszett nappal vége van, azután abban akart hinni, hogy folytatása lesz, hogy Klárát elveszi, mindenkitől elveszi és magának veszi el... Gondolkozni próbált, higgadtságát erőltetett, logikával kísérletezett, de nem tudott világosságot vetni Klára leányos rejtelmibe. Homály, illatos és esábitó homály volt előtte, amelybe — nem akarva, vagy akarva, mit tudta ezt! — bele fog burkolózni.

Rudnyánszky Endre.

gróf; a hadügyi albizottság elnöke Zichy Ágost gróf, előadója Hegedüs Lóránt. E két bizottság tagjai között Tisza István gróf is helyet foglal.

A pénzügyi albizottság elnöke Harkányi Frigyes báró, előadója Nyegre László, a tengerészeti albizottság elnöke Dániel Ernő, előadója Rosenberg Gyula, a zárszámadási albizottság elnöke Erdélyi Sándor. Az előértekezlet elhatározta, hogy e hó 28-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor, nyomban a delegációk együttes ülése után négyes albizottsággá alakul át az indemnításra vonatkozó előterjesztés tárgyalása céljából.

A népszámlálás

eredményei.

— A kormány jelentése az ország közállapotairól. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 22.

A szokott időnél valamivel későbbben készült el az ideán a kormány jelentése az 1910-ik esztendőről. A késedelemnek oka az, amint azt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a képviselőház tegnapi előtti ülésén mondotta, hogy a jelentéssel együtt a statisztikai évkönyvben a kormány be akart számolni a tavalyi népszámlálás főbb adatairól is. A hatalmas hat és félszáz oldalas mű érdekesebb adatai a következők:

Az 1910. év december 31-én megtartott népszámlálás alkalmával Magyarországon 20 886 000 lelket számoltak össze. Ha ezen eredményt összehasonlítjuk a tíz év előtt 1900-ban tartott népszámlálás eredményével, konstatahatjuk, hogy a szaporodás 1,631,928 lélek, vagyis 8 és 1/2 százalék. Így magában véve e számokban nincsen semmi nyugtalanító, de ha tekintetbe vesszük, hogy 1900-ban a szaporodás 10,3 százalék volt, lényeges visszaesést kell konstataálnunk, ami első sorban a kivándorlás rovására írható, minthogy a természetes szaporodás sokkal kevesebb volt, mint az utolsó előtti évtizedben. Legnagyobb szaporodás mutatkozik a Duna és Tisza vidékén, vagyis az ország legmagyarabb részén, ahol 14,8 százalékkal szaporodott a lakosság. Egyes városokat véve tekintetbe a szaporodás nem Budapesten volt a legnagyobb, hanem Marosvásárhelyen és tekintetben az ország fővárosát Szatmárnémeti, Zágráb és Nagyvárad is jóval tulszárnyalták. A vármegyék között természetesen Pestvármegye jár legelől.

A lefolyt évtizedben a kivándorlás 650,000 lélekkel apasztotta Magyarország népességét. A kivándorlás méretei az utolsó két esztendőben azonban jelentékenyen csökkentek, úgy, hogy alapos kilátás van rá, hogy az 1908. évi igen magas számokat többé elérni nem fogja. A kivándorlottak közül 1910-ben 24 722 ember tért vissza és itt megállapítjuk azt az örömdetes tény, hogy 1910-ben a legnagyobb arányban a magyarság vándorolt vissza.

A jelentés ezután részletesen foglalkozik a bányászattal, iparral, kereskedelemmel, a közlekedéssel, azután az ország pénz és hitelviszonyaival, jogügyekkel és kulturával. Érdekes adatokat tartalmaz a jelentés a közoktatásügy állapotáról is. Magyarországon a tanköteles 6-12 éves gyermekek száma 3 112 600 volt, ezeknek azonban csak alig kétharmad-része 1 922 937 részeseül oktatásban. Az elemi oktatást 16 755 népiskola látja el. Jelleget ezen iskolák között van 2744 állami, 6 vármegyei, 1333 községi, 12075 felekezeti, 34 társulati és 263 magániskola.

Kiemeli a jelentés, hogy az 1910. évben 7032 áttérés volt. A római katolikus egyház nyert 1007 hívőt, a görög katolikusok vesztettek 39, a reformátusok 353, az evangélikusok 281, a görög keletiek 211, az unitáriusok 92, az izraeliták pedig 880 hívőt.

A jelentés végül az egyes szakminisztériumok jelentését tartalmazza.

Százharmincnyolc éves vádlott.

(Egy vén katona póre.)

Távirati tudósítás.

Pétevár, december 22.

A charkovi járásbírósa előtt a vádlottak padján egy reszketeg aggastyán ült a minap. Rabruha volt rajta. Rosszul lát, rosszul hall, alig tud már járni, úgy, hogy katonák vitték őt a cellából a bíróságra. Ezt az aggastyánt azzal vádolták, hogy szolgálati bizonyítványát meghamisította. Kihallgatásakor csak nehezen érthető, igen halk hangon felelt a bíróságra: A neve Smidt Nikolajevics Andrej; állítólag százharmincnyolc éves és a pétevári Mihály-tűziskolából került ki.

— Emiatt a szolgálati bizonyítvány miatt már negyedszer ülnek rajtam törvényt! — ezt dadogta.

A vád szerint az aggastyán a múlt év nyarán megjelent a charkovi rendőrfőnöknek és utóköltésre segítyt kért tőle. Azt mondta, hogy ő Smidt kiszolgált őrmester, százharmincnyolc éves. Személyazonosságának igazolására szolgálati bizonyítványának két másolatát mutatta be, amelyeket a pjatigorszki katonai kerület parancsnoka állított ki. A rendőrfőnök gyanusnak találta a bizonyítványokat, vizsgálatot indított és Smidtt szülőhelyéről megtudták, hogy Smidt újonc korában megszökött a katonaságtól és csak most került ismét elő.

Az állítólag hamis bizonyítvány rendkívül érdekes. Elmondja ugyanis, hogy Smidtt 1772-ben született, a katonai szolgálatot 1796-ban kezdte meg, 1798-ban Szuzarov alatt szolgált, 1812-ben Majelarovszkay mellett Napoleon ellen harcolt, részt vett Erivan bevételében és más nevezetesebb ütközetekben. 1858-ban Szukovszki politikai gonosztevőit Szibériába kellett követnie, de mivel a fogoly megszökött előle, büntetésül Smidtt a szibériai kozákok közé sorolták be. A sok ütközet folyamán megsebesült a fején, a mellén és a lábán. A bizonyítvány szerint Smidtt egy hadiírem és négy György-kereszt tulajdonosa, 1857-ben évi tizenkétezer rubel nyugdíjat ígértek neki.

A katonai hatóságok ezzel szemben a bíróság kérdészködésére azt felelték, hogy Smidtt nem kapott semmiféle katonai kitüntetést, tehát a bizonyítványának hamisnak kell lennie.

Az aggastyán, amint említette, a bizonyítvány miatt már ismételtén állott bíróság előtt. Egyszer elítélték két hétre, máskor pedig nyolc hónapra. Mindazonáltal most is újra szilárdan hangoztatta, hogy a bizonyítványa nem hamis. És a bővebb vizsgálat kiderítette, hogy a vádlott meglepő alaposan és részletesen ismeri az I. Sándor idejében történt eseményeket, az akkor szolgált tisztikart, sőt az akkori őrmestereket is. Kétségtelennek látszik, hogy valóban résztvett az 1812. évi háborúban, mert a katonai hatóságoknál levő iratokból kitűnik, hogy minden adat, amelyről az öreg katona említést tesz, egyezik a valósággal.

Az aggastyán védője azt az indítványt tette, vizsgáltsák meg a vádlott beszámíthatóságát. A bíróság ezt el is rendelte, mire az aggastyánt a katonák ismét visszavitték cellájába.

A főrendiház ülése. Budapestről jelentik: A főrendiház ma délután 4 órakor Csáky Albin gróf elnöklése alatt ülést tartott. Az ülésen nagyon kevés főrend jelent meg. Elnök az ülés megnyitása után elparentálta a főrendiház halottait, majd bemutatta a beérkezett irományokat, köztük a delegáció összehívásáról szóló miniszterelnöki átiratot és jelentette, hogy a főrendiház pénzügyi bizottsága az indemnitásról szóló javaslatot letárgyalta. Desseffy Aurél sür-

gösségi indítványt tett az indemnitás javaslat tárgyalására vonatkozólag, melyet a főrendiház elfogadott és az indemnitást hozzászólás nélkül megszavazta. Ezután megválasztották a 20 rendes és öt pótdelegátust, ugyanazokat, akik az előző évben voltak a delegáció tagjai.

Rabok kertészete.

— Az aradi rabsegélyző-egylet terve. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

A bolgár kertészeti népszerűsége olyan nagy, hogy Aradon nemcsak Varjassy Árpád tanföldgyeői tervez menhelyi gyermekekkel bolgárkertészeti, hanem az aradi rabsegélyző-egylet is ilyen tervvel foglalkozik. A rabsegélyző-egylet anyagi erői gyengeségének tudatában olyan jövedelem után kutatott, amely mellett, hogy az egyesület működését minden igényt kielégítőleg biztosítja, a szabadult letartóztatottaknak családjaik tisztességes eltartására elegendő és biztos kenyérkeresetet nyújt, amelynek szociális jelentősége is elsőrendű. Ez lenne a bolgárkertészeti rabmunkaerővel való bevezetése, amire az aradi rabsegélyző-egylet most támogatást kér az igazságügyminisztertől.

Az aradi rabsegélyző-egylet elnöke a miniszter utólagos jóváhagyása reményében már most érintkezésbe lépett Varjassy Lajos polgármesterrel a tekintetben, hogy Arad közönsége a kertészeti létesítéséhez szükséges a fogházépület közelében levő 10—12 holdnyi területű szántóföldet méltányos árban az egyesület rendelkezésére bocsássa. A kérdéses földdarabnak a közel jövőben leendő átengedését kiállításba is helyezte a polgármester.

A bolgárkertészeti létesítése Arad közönségére nézve nagy szociális jelentőséggel bír. Nincsen ugyanis az országnak — Budapestet sem véve ki — egyetlen városa sem, amelynek piaca drágaság tekintetében az aradival vetekedhetne. Ennek oka az, hogy kevés a termelő és a fogyasztó közönség rá van utalva a nagyobbára nem is magyar honos bolgárok kertészetiére, akik terményeik árát — egészen verseny hiányában — maguk szabják meg és évenként egy hold földből igen nagy összeget vesznek be. Általánosan tudott dolog Aradon, hogy a bolgárok 5—6 évi itt tartózkodásuk után vagyonnal térnek vissza hazájukba. A rabmunkaerőnek tehát bolgárkertészeti való felhasználása meggátolná a magyar pénznek külföldre vitelét és elősegítené egy minden ízében emberbaráti intézmény megizmosodását. Aradon és környékén — így érvel a rabsegélyző-egylet — sok az olyan kisgazda, akinek 1—2 hold földből álló ingatlana van, aki szűkölködések közepette képes csak családját fenntartani. Ezekből a kisgazdákból kerül ki az elítéltek egy része. Ha ezek az emberek a rabsegélyző-egylet által fenntartott konyhakertben eltanulnák a bolgárkertészeti és szabadon bocsátásuk után otthon, községeik lakói körében a konyhakertészeti miválását népszerűsítik, ezzel előre ki sem számítható anyagi előnyöket érnének el. Ettől eltekintve egészséges viszonyokat fog teremteni az aradi piacon, sokkal olcsóbbá teszi azt és ezzel a megélhetést.

A rabsegélyző-egylet terve szerint a terményekből elsősorban a rabsegélyző-egylet tagjainak igényeit elégítenék ki. A minisztertől most azt kéri, hogy a konyhakertészeti létesítéséhez szükséges rabmunkaerőt az aradi rabsegélyző-egylet részére, szokásos díjazás mellett Arad városa által kiállításba helyezett földterület haszonbérletének megszerzése után engedje át és általában támogassa az egyesület munkásságát.

Az ujszentannai jegyző és bíró vizsálya.

— Elmaradt a hatszáz tagu deputáció. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Ma délelőtt hatszáz főből álló küldöttségnek kellett volna bejönni Aradra, Dálnoky Nagy Lajos alispánhoz, a közeli Ujszentanna községből. A deputáció számára az Acsev. külön-vonatát is megrendelte Gantner Károly községi bíró, akinek a küldöttséget kellett volna vezetnie. A külön-vonat be is robogott Aradra, azonban az alispán hiába várta az előre beígért deputációt. Az ujszentannai polgárok otthon maradtak és külön-vonat mindössze huszonnyolc jámbor kofát hozott be Aradra, persze ezek nem az alispánhoz jöttek, hanem a Szabadság-téri piacra.

Az ujszentannai deputációt Gantner községi bíró szervezte volna, de a polgárok az utolsó órákban meggondolták a dolgot és váratlanul lemondták a bejöveteit. Ez olyan meglepetésszerűen történt, hogy a bírónak már ideje se volt a külön-vonat lerendelésére. A deputáció Vass Dezső ujszentannai jegyző és Faragó István világi főszolgabíró ellen akart volna panaszt tenni az alispánnál. A bírónak ugyanis hónapok óta konfukiusa van Vass jegyzővel. Nem tetszik a nép túl egyszerű, de a gazdag gyermekei sorából való bírónak, hogy a jegyző helyi lapot is szerkeszt és a mellett még naptárt is ad ki.

— Ez elvonja a jegyzőt a munkakörétől — szokta mondani a bíró a sugulódásának hangos szóval is kifejezést adott már. Emiatt nyílt háboru keletkezett a jegyző és a bíró között és ez a vizsály természetesen némi kihatással van a közigazgatás zavartalan menésére is. Ilyen ádatlan viszonyokat talált a községben Faragó István főszolgabíró, amikor tíz nappal ezelőtt megkezdte a rendes évi feülvizsgálatot a községnagan. Természetesen a főszolgabíró is tudomást szerzett a vizsálykodásról és azt is hallotta, hogy a bíró pártján lévők sugulódnak és panaszt akarnak tenni a jegyzőt támogató községi funkcionarusok ellen. Erre Farago kidoboltatta, hogy akinek bármilyen panassa van jelentkezze nála, hadd vizsgálja meg az ügyeket. Jelentkeztek is többen és a főszolgabíró megkezdte a vizsgálatot, amelyben a megyei árvasszéki elnök és egy pénzügyi számvizsgáló is segédkeztek neki. Gantner bíró azonban nem volt megelegetve a vizsályat irányításával és a főbíróval azzal gyanúsította meg, hogy nem pártatlanul vezeti a feülvizsgálatot. Ezért akciót indított a községben és elhatározták, hogy panasszal fordulnak az alispánhoz. Erre szervezte a 600 tagu deputációt, amelyről azonban a tagok az utolsó órákban váratlanul lemondtak.

Faragó István ezt mondta nekünk a különös ügyről:

— A községi bíró panaszkodott nekem a jegyző ellen. Sammi komolyabb szabálytalanságot, vagy visszaélést nem említett és csak kifogásolta, hogy a jegyző privát munkákkal tölti idejét. Az is fáj a bírónak, hogy neki nincs elég nagy működési tere. Én az összes panaszokat megvizsgálom, mert még folyamatban van a vizsályat. A bíró ellenem is panaszkodott a községben és azt hangoztatta, hogy nem elég pártatlanul dolgozom az ügyben. Természetesen erről szó sincs. A deputáció ellenem is akart panaszkodni a megyeházán. Hogy miért maradt el a küldöttség, azt nem tudom.

Az aradi szerelmi dráma.

(A gyilkos kedvese fölboncolásánál. —
Ádámovits vallomása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22.

Ádámovits Mihály a közép-utcai vérengzés tettese ma reggelre teljesen visszanyerte eszméletét, az orvosi vizsgálat normalisnak találta, úgy, hogy Greén Nándor főkapitány maga elé állíthatta és kikérdezhetette. A tegnapi izgalmak meglátszanak még a gyenge testalkatu, alacsonytermetű, ványadt arcu fiatal emberen, azonban gondolatait már rendbe hozta és nyugodtan el tudja mondani, hogy tettének teljesen tudatában van, a szerelmi örület, a féltékenység adta kezébe a revolvert és azért akarta elpusztítani menyasszonyának anyját, mert ez utjába állt boldogságának, Terék Klárának pedig azért kellett meghalnia, mert nem tudta volna elviselni, hogy más férfiú legyen.

A főkapitány csak röviden foglalkozhatott a gyilkossal, mert a délelőtti folyamán el kellett őt kísértetnie az aradmegyei kórházba, továbbá a temető halottas kamrájába. A kórházban ugyanis Domokos László, a törvényszék vizsgálóbírója kihallgatta özvegy Teréknét, akinek az állapota javul, minthogy sebesülései nem súlyosak. Az asszony a vizsgálóbírónak sem tudott többet mondani, mint a mennyit az Aradi Közlöny tudósítójával közölt és mikor szembesítették őt a tettessel, ez a szemébe mondotta, hogy ő volt a tragédiának okozója, mert a leányát azért akarta tőle elválasztani, hogy másnak a karjába dobja.

Ugyancsak ma délelőtti történt meg Terék Klára hullájának fölboncolása és Ádámovits, hogy szerelméről tanúságot tegyen azt a kívánságát fejezte ki, hogy jelen akar lenni a boncolásánál, mert szeretné menyasszonyát még egyszer látni. A bűnvádi perrendtartás értelmében a tettesnek ezt a kívánságát teljesíteni kell és ezért erős rendőri fedezettel kísérték el Ádámovitsot a boncolás színhelyére a felső temetőbe. Hangos zokogásra fakadt, amikor meglátta a boncoló asztalon menyasszonya kiterített hulláját és rá akarta magát vetni, de ebben megakadályozták.

A vizsgálóbíró megkérdezte, hogy miért kíván jelen lenni a boncolásánál. Erre Ádámovits nem tudott feleletet adni és ezért a bíró visszavitette a rendőrségre. Mikor a Hungária kávéház elé értek vele a rendőrök, hirtelen egy kocsi elé vetette magát, hogy azzal gyurassa el magát. Ez az öngyilkossági kísérlet sem sikerült. A rendőrök idejekorán elhúzták a lovak elől.

Ma délelőtti nem is történt aztán egyéb a rendőrségen ebben a bűnyben, mert a beidéztet tanuk, tekintettel arra, hogy ma hetivásár volt csak délután jelenhettek meg. Szeepkovszki Teofil rendőrhadnagy végezte a kihallgatásokat és a jegyzőkönyvbe mondott vallomások sem a merénylet okáról, sem annak végrehajtására vonatkozólag újabb momentumokat nem szolgáltatottak. A vallomások lényegét a következőkben ismertetjük:

Mit tudnak a tanuk?

Mihaleszk Péter 65 éves háztulajdonos így vallott: Tudta, hogy Terékné nem szívesen látta Ádámovitsot házában. Elmondja a gyilkosság lefolyását, úgy mint azt az Aradi Közlöny munkatársával közölte. Terékné és leánya az ő ajtaján dörömböltek, mikor kinyitotta az ajtót, a leány felé tett lövés fényét látta és utána közvetlenül Terék Klára összeesett. Az anya beszaladt a szobába és a lakást összevéreztte, amiből 10 korona kára van. A tettes átugrott a kapun és

így menekült el. Egy lövést hallott, mert mélyen aludt.

Özvegy Karaszek Miklósnéval egy udvarban, a Választó-utca 29. számú házban laktak december hó elsejéig Ádámovits Mihály és Terék Klára. Vallomása szerint a fiatalok nagyon szerették egymást és panaszkodtak neki mindketten, hogy a leány anyja ellenzi együttélésüket s elmondották neki azt is, hogy özvegy Terékné kényszerítette leányát a szakításra. Elköltözésük és elválásuk után megfordult nála Terék Klára és panaszkodott, hogy anyja nem tűri, hogy Ádámovitsal éljen, noha ő nagyon szereti a fiút. Ádámovits is felkereste és kérte mondja Teréknének, ha egy férfivel látja meg a leányát, vagy megtudja, hogy randevukra jár, akkor ő Klárát agyonlövi. Ő átadta az üzenetet, az anya azt felelte, hogy Ádámovits nem keres munkát, hanem a leányával tartatja el magát és ezért inkább levágja az leánya fejét semhogy törje, hogy Ádámovitsal éljen.

Koszka György, Pankovits Ferenc, Balogh Lajos és Kolozsi Lajos a merénylet idején a Kápolna- és Közép-utca sarkán beszélgettek és elsőkül hallották a lövéseket. A színhelyre siettek, de mire odaértek, Terék Klára már a földön feküdt. Látták, hogy Ádámovits az utca ajtót átugorva, menekült.

A szülők vallanak.

Ádámovits Milán a tettes atyja, aki kijelentette, hogy vallani akar, elmondja, hogy még 1910. év őszén kezdődött a viszony fia és Terék Klára között és hogy fia akkor a leány anyjának lakásán egy borotvával öngyilkosságot is követett el, de nyolc nap alatt felgyógyult. Míg beteg volt, a leány napestig a fiú ágya mellett ült. Az öngyilkosságot azért követte el, mert szerelmes volt a leányba és az anyja ellenzte, hogy hozzá járjon. Terékné egy téli éjszakán kikergette a leányát a lakásából és ez oda költözött hozzájuk, majd eljött Terékné és kijelentette, hogy Pestre költözik, mert a leánya keresete nélkül nem tud megélni. Ekkor a fiu a leánnyal együtt elfoglalták az asszony üresen maradt lakását. Többször meglátogatta a fiatalokat és úgy találta, hogy boldogan élnek. Ha állás nélkül volt a tettes, akkor ő támogatja is. Novemberben Terékné hazajött Aradra és szétválasztotta a fiatalokat és halotta fiától, hogy az asszony őt folyton piszkolja.

— Csakhogy én megmutatom, hogyha az enyém nem lesz Klára — szolt a fiam — másé sem lesz.

Sejtelve sem volt, hogy fia mire készül, revolvert nála nem látott. Tegnap a szokottnál izgatottabb volt, nem is ebédelt, mert találkozott Teréknével, aki az utcán leszárdta. Este negyed tizkor jött haza kalap és nyakkendő nélkül és nővéreinek azt mondotta: leszámoltam Klarával, majd kigombolta kabátját, mellényét s láttuk, hogy a szíve felett vérfolt van. Ezután többé nem szolt semmit. Elájult, összeesett, majd a rendőrség elvitte.

Ádámovits Mihályné, a tettes anyja azt vallotta, hogy ő kérlette Teréknét, ne álljon a fiatalok boldogságának útjában, de az hajthatatlan maradt. Arról, hogy fia mire készült nem tudott.

A gyilkos kihallgatása.

Délután hat órakor került a sor Ádámovits Mihály kihallgatására, aki habozás nélkül az első felszólításra igen nagy bőbeszédűséggel elmondotta a merénylet előzményeit és annak lefolyását. A fiatal bűnös arra a kérdésre, hogy most utólag nem látja-e át szörnyű tetteinek következményeit, hideg vérrrel azt felelte,

hogy akik a véres drámának előidézésében közre játszottak, azok tudhatták volna, hogy ez így szokott lenni, miért nem engedték, hogy ő boldog legyen.

— Mindennapos történet ez kérem, mondtotta az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek.

Igy mondotta el ezt a mindennapi históriát

— A múlt év őszén ismerkedtem meg a *Deutsch fele* tánciskolában Terék Klárával. Az anyja szívesen látta az udvarlásomat, mert elégségs öltözködéséből azt következtette, hogy gazdag fiu vagyok. Mikor azonban megtudta, hogy szegény suszter és harangozó az apám, kiadta az utamat. De már késő volt, mert mi szerettük egymást. Én mindennapos vendég lettem a házban, míg Terékné meg nem bizott egy *Mađarász Flóris* nevű nyomdászt, hogy az dobjon ki a lakásból. Botrány történt és én elhatároztam, hogy öngyilkos leszek. Előbb egy pohárka borovicskában egy fel sublimát pasztillát oldóttam fel és megittam de bajom nem történt. Kilestem egy alkalmat, mikor Terékné nem volt otthon, elmentem a leány lakására és egy borotvával el akartam vágni a nyakamat. Ezt Klára megakadályozta, de egy félórával később, mikor magamra maradtam, egy késsel szívembe szurtam. Kórházba vittek. Csak egy napik voltam bent, elhagytam a kórházat, hogy az öngyilkosságot újból megkísérlejem. Azt láttam ugyanis, hogy mikor a mentők elvittek, a leány nevetett. Ez szörnyen fájt. A kórházból azüleim lakására kerültem, ahol a kedvesem felkeresett és kimagyarázta a viselkedését. Hűségesen ápoit, nyolc napon át, noha az anyja ezt megtiltotta neki. Ez év elején, egy téli éjszaka, két-három óra felé, Klára bekopogott a szüleim lakására és sirva panaszkodott, hogy miattam az anyja elkergette hazulról. Szüleimhez jött lakni, majd lakást vettünk ki. Az anyja, aki a leánya keresetéből élt, áprilisban Pestre költözött és mi elfoglaltuk a lakást. Boldogok voltunk míg két hónap előtt Terékné [vissza nem jött és elvitte tőlem a leányát. Óriási botrányokat csapott naponta az asszony, folyton szidott és poszkondiázott engem és naplopó, csirkefogónak nevezett. A leány mindezzel nem törődött és mi újra közös háztartásba akartunk lépni.

— Ha ezt megteszed — mondta Terékné a leányának — akkor vagy téged, vagy ezt a gazembert pusztítom el.

A helyzetem tarthatatlan lett, mert emellett féltékeny is voltam. November 26 ikán irtam egy levelet Greén főkapitány urnak és bejelentettem, hogy megölöm a leányt és magamat is, mert az anyja bűnös utra viszi inkább, mintsem megtörje mellettem. A levelet nem küldöttem el, mert meggondoltam a dolgot és elhatároztam, hogy bármilyen nehéz legyen is, szakítok a leánnyal. December elsején beléptem a Reich El. céghez kíségitőnek. Klára mindennap eljött az üzlet elé megvárta, mikor távoztam, velem jött. Azt akarta, hogy fogadjunk újból lakást. Tegnap délelőtti kimentem az üzletből, hogy oszonát vásároljak, véletlenül Terékné háta mögé kerültem és így akaratlanul is fültanuja voltam annak, hogy két férfi előtt a legválogatottabb sértésekkel halmoz el. Mikor bevégezte a szidalmazást részoltam és ekkor ott nyilvánosan lehordott. Este kilenc óra előtt távoztam az üzletből és hazamenet találkoztam Teréknével és leányával, akit a varrodából vitt haza. Betértem a lakásukra és ott az asszonyt felelősségre vontam a délelőtti jelenet miatt.

— Jogom volt hozzá, — kiáltott rám Terékné — és ha a leányom most már nem adja ki végleg az utadat, akkor lássa a következményeket.

— Ez a következmény — szoltam én — és revolvert rántottam. Rálöttem a leányra, majd magamra. Láttam, hogy Klára nem esik el az udvaron, ahova kiszaladt, megegyeszer utána löttem a sötétbe. Nem céloztam, hanem vaktában löttem. Minthogy Terékné együtt futott ki a leányával, őt is érte a golyó. Én a kerítésen átvettem magamat és hazafutottam. A házunk kapuja előtt újra megtöltöttem a revolveremet és magamra sütöttem. Többet nem tudok.

Adámoviteről megállapították, hogy több szerelmi afférje volt már. Egyszer egy leány lakásának ablakán át bemászott, ellopta az arcképét. A bíróság fogházbüntetést szabott ki reá. Megállapították, hogy *Eles* Ármin cónél volt tanuló, majd felszabadulása után két évig nem dolgozott s azóta is több időt töltött munka nélkül, mint munkában. Rendesen igen kétes egzisztenciájú emberek társaságában fordult meg.

A bűnügy nyomezése be van fejezve és a rendőrség holnap kísérteti át a gyilkost az ügyészségre.

Az élet regényét ír.

— Visszatérés az első feleséghez. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyvárad, december 21.

Kivételesen ritka alkalmak közül való ez a mostani, amely egy háromsoros hirt kiemel a napi újdonságok szürke tömkelegéből és hasábnyi helyet követel magának.

A hír most is csak háromsoros, egészen röviden annyi, hogy „Kollányi Boldizsár kataszteri mérnök tegnap Berettyóújfaluban nőül vette Bihari Erzsébet állami elemi iskolai tanítónőt.”

És ahogy ezt a híradást végigfutja az olvasó nem is találja meg boston a soraiiban a rendkívüliséget, amely a krónikás szívet szólaltatja meg és nem látja belőle, hogy az élet megint egy szép regényt ír.

Kollányi Boldizsár, akinek előnyösen ismert neve van az irodalomban is, a Holnaposok esztétikusa volt, pár esztendő előtt most harmadszor nősült.

Első felesége Bihari Erzsike volt, akivel többezendeig élt boldog házasságot. A házasságból három gyűgőző gyerek született. A házastársak azonban érzésben lassan távolodni kezdtek egymástól. Mind a kettő intelligens, megértő lélek volt és egyszer csak szépen megállapodtak abban, hogy elválnak. Nem kötik kellelten egymáshoz a maguk életét, nem lesz egyik se a másik terhére. El is váltak s az elvált asszony: Bihari Erzsébet, akinek tanítói oklevele volt, Berettyóújfaluban szerzett magának állást.

Kollányit azután elhelyezték Nyitrára s két év előtt újból házasságot kötött: Szabadkán nőül vette *Fejér Adélt*. Második felesége azonban gyöngeszervezetű, beteges asszony volt s rövid idő alatt meghalt.

Az özvegyen maradt embert előbb Gyulára helyezték, majd pár hónap előtt visszajött ide Nagyváradra.

Azóta itt él a régi idők szép emlékei körében, a régi társaságokban s — valahogy úgy látszik — a régi hangulataiban is. Innen csak félóránnyira van Berettyóújfalun és a közelség tette-e, vagy a gyerekek, avagy tán az élet melegsivü postája irt e niből egy szép, szines regényt, Kollányi Boldizsár és Bihari Erzsike egymásra találta, megint megértették egymást és újból házasságra léptek. Szép esőndesen, kéz a kézben elmentek a berettyóújfalui közsegházára, azután pedig a ref. templomba, ahol Zih János ref. lelkész adta rájuk az egyház áldását.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szombat: Piros bugyelláris, népszimű. Komlóssy Emma vendégfelléptével. C) bérlet.
Vasárnap: Délután fél négy órakor gyermekelőadás, Hófehérke és a hét törpe. Este: Nincs előadás.
Hétfő: Délután: Ezred apja, énekes bohózat. Este: A kis gróf, operett. A) bérletszünet.
Kedd: Délután: Varázskeringő, operett. Este: Artatlan Zsuzska, operette. B) bérletszünet.
Szerda: Iglió diákok, diáktal dalokkal. A) bérlet.

* Komlóssy Emma bucsufellépte. A Piros bugyelláris népszimű főszerepében bucsuzik el Komlóssy Emma az aradi közönségtől. Török bírónét játessza, amely egyike legjobb alakításainak. Aradon már többször eljátszotta és mindenkor őszinte és igaz elismerést aratott ezzel a művészileg eljátszott szereppel. A népszimű többi szerepében a tirsulat legjobb erői lépnek fel.

* Hófehérke. Vasárnap délután a Hófehérkét játssza a szintársulat. A darabot a gyermekek kedvéért hozza színre a szintársulat, de a tündérmese annyira telve van hangulatos kedvességekkel, elragadó közvetlenségekkel és tiszta megható levegővel, hogy akármely felnőtt ember is nagy élvezetet talál Hófehérkének és a hét törpének előadásában. A gyermekdarab rendezője fényes kiállításról és több meglepetéssről gondoskodik.

* Kocián Eisner hangverseny. A húsznyolcadiki hangversenyen közreműködő két művész ma küldötte meg a szinigazgatónak a hangverseny-est részletes műsorát. A műsor a következő:

Első rész: 1. Lalo, Ednard de Synphonie espagnol: Kocián. 2. Glück-Brahms, Gavotte, Eisner, Bach-Saint Gaéna, Bourre, Eisner. 3. Bach Andante, Kocián, Bach Preludio, Kocián. Második rész: Két öreg, vigjáték egy felvonásban. Harmadik rész: 1. Kocián, Tavasz hymnus, Goldmark, Andante Sostenuto, Hubay, Zaphir. 2. Liszt Etude Des dur, Kocián, Liszt magyar rapsodia, Eisner. 3. Winiawski Faust fantazia, Kocián.

A hangverseny két részből áll. Az első és második között a szintársulat a Két öreg című egyfelvonásos vigjátékot játssza.

* Manen Ioan a spanyol csodahegedős hangversenyét január 7-én, vasárnap tartja meg. Jegyek előre Weisz Leonál kapható.

* A Koszkol tárlat. Az utóbbi évek gyakori képkiállításai közül igen kevés vetekehetik azaz a népszerűséggel, melyre Koszkol Jenő tárlata Aradon szert tett. A város legelőkelőbb közönsége épen olyan mindennapos látogató a pompásan sikerült tárlaton, mint ahogy állandó vendégei az ifjuság és a tanulni vágyó, művészi élvezetekre óhajtozó polgárság. Ennek az a magyarázata, hogy Koszkol vásznain az emberi fantáziát folyton foglalkoztató Keletnek és tropikus tájaknak postius és a festő ecsetjére kínálkozó témák jelennek meg, egy nagy művészi tehetség egészséges forma érzéke és buja színérzéke által az eredetinek szépségeit hűen kifejezve. A legszebb panoráma az, amelyet Koszkol a néző előtár és ennek a változatos színjátéknak minden egyes darabját a művészi harmonia derűje lengi át. A kiállítás igen nagy és élénk vételkedv nyitkozik meg és hogy az aradi közönség legszeleőbb rétegei ismerkedhessenek meg Koszkol nagy hírnevét igazoló munkáival, karácsony ünnepeén át is nyitva lesz a tárlat, a Kazinczy utcai polgári fiu iskolában délelőtt tíz órától délután hat óráig.

* A „Kultura” karácsonyi száma. Gyönyörű meglepetést szerez a „Kultura” olvasóinak karácsonyi száma pompás kiállításával, mely befejezi első évfolyamát a gyönyörűen fejlődő szépirodalmi lapnak. A „Kultura” ma már nemcsak az országban, de a külföldön is becsületet szerzett kiadójának, a Röttig Gusztáv és Fia cégnek, mely öríási áldozatok árán emelte a lapot olyan magas nivóra, hogy ma már Magyarországon egyetlen szépirodalmi folyóirat sem versenyezhet vele, sőt külföldön is a legelső közé sorozzák. Hetvenkét oldal terjedelemben jelent meg az ünnepi szám és a lap hasábjain a legelső írőkkel találkozunk;

Zöldi Máton, Szini Gyula, Szávay Gyula, Tábori Kornél, Kosztolányi Dezső, Balassa Imre, Sik Sándor és még számosan az első, a legelső köztül, kiknek neve biztosítja a füzet értékes tartalmát. Némethy Udvardy Flóra híres Madonna festményének gyönyörű reprodukciójával, mint melléklettel kedveskednek a kiadók az előfizetőknek, mely kép keretbe illesztve a legszebb dísz bármilyen nagyuri szalonnak is. Márton Ferenc szép vázlatfestménye, Bornemissza Tibor, J. Van Tscharner, Kosztolányi Kann Gyula, M. Halász János, Krasel Antal, Borszéki Frigyes, Kádár, Béla, Hindi Szabó Kata, Kőszegi Fangu Dezső festők, Istók János szobrász egészíti ki a lapot.

* A Bakoss-tárlat a sikerben nyomon követi a Neogrady-kiállítást. Az aradi közönség szimpátiával viseltetik a művész iránt: napnap után sokan tekintik meg a tárlatot s a vásárlás iránt is élénk kedv mutatkozik.

— A szűz. Az Uránia színház legújabb nagy látványossága A szűz érthető érdeklődést vált ki a közönségtől. Az angol kinematografiának ez a remeke egyesít mindent, amit rendezői ötlet, művészi játék és scenaria produkált. Anglia legkiválóbb művészei játsszák a darab szerepeit, melyek mindegyike súlyos művészi feladatot ró a szereplőkre. A történelmi tárgy nemes konturokkal bontakozik ki a kép fenomenális tónusából. Régen nem láttunk ehhez hasonló megkapu tárgyú és eszményien ideális szépségű képet. A külföld minden nagy városában heteken át szerepelt műsoron A szűz, melyhez az Uránia-színház hosszas utánjárásal juthatott. A remek képet szombaton és vasárnap mutatják be, míg hétfőn más és karácsony második napján is teljesen új műsorok fogják szórakoztatni a közönséget. 175

* Aszfaltvirág. (Az Apolló slágere.) Szombaton mutatja be utoljára az Apolló-színház az Aszfaltvirágot, ezt a nagyabásu szocialis drámát. A kép izgalmas eszeleménye s a művészi technikája eddig is rendkívül nagy érdeklődést keltett s úgy tegnap, mint ma zsúfolásig megtelt a színház nézőtere. Érthető is az a nagy érdeklődés, mert a híres norvég filmgyár még nem produkált ennél szebb képet. Az Aszfaltvirággal egy műsoron több érdekes kép kerül bemutatásra szombaton. Vasárnap pedig új szenzációt mutat be az Apolló. 177

* Opiumálmok, vagy a fekete doktor. (A legszenzációsabb mozdidráma az Apollóban.) Az Apolló-színház vasárnap és hétfőn bemutatja a legszenzációsabb mozdidramát, amelynek a címe az: Opiumálmok, vagy a fekete doktor. Ennél izgalmasabb és nagyobbabásu drámát még nem mutatott be egyetlen mozgószínház sem. Az Apolló-színháznak is csak nagy anyagi áldozatok árán tudta két napra megszerezni a világszenzációt. 177

* A színházlátogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jogerős felmentő ítélet. Az aradi esküdt-bíróság tudvalevőleg a mult hónapban felmentette szándékos emberölés büntetésének kísérlete alól Fránki Lajos kávést, ki Bogdán Traján kereskedőségét két revolverlövéllyel megsebesítette. A felmentő verdikt ellen a kir. ügyész semmisségi panaszt adott be, de miután a koronaügyész a semmisségi parancsot elejtette, a m. kir. Kuria a most már jogerős ítéletet az ügy irataival együtt ma visszaküldötte az aradi törvényszékhez.

§ Eftét sikkasztó. Krebsz Gyula aradi lakos, Deutsch Izidor aradi ékszerész pénzbeszedője, a mult év folyamán a főnöke részére behajtott pénzekből 750 koronát sikkasztott. Deutsch feljelentést adott be ellene s a vizsgálat során kitűnt, hogy Krebsz ezen kívül még a főnöke által rábizott három gyémántgyűrűt, két aranyórát és egy láncot is elzalogosított s ezzel is több száz korona erejéig megkárosította az ékszerészt. Az aradi kir. törvényszék ma tárgyalta a bűnügyet s Krebszet sikkasztás büntette miatti két havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Az edelényi rablógyilkos karácsonya.

(Regula menyasszonyát szeretné látni.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Miskolc, december 22.

Miskolcon, messze a város lármás központjától, a Werbőczy-utóán van az a sárga, kétemeletes, rideg külsejű fogház, melynek falai között várja Regula Ede az élet-halált jelentő kuriai ítéletet. Bulyovizky Gusztáv kir. főügyész-helyettes engedelméből ma egy hírlapíró beszélgethetett a halálraítélttel. Regula cellája a második emeleten van. Fehérre sikált ebben a zárkában minden. A halálraítélte az asztalnál ült és épen az újtestamentumot olvasta. Nyugodtan, majdnem átszellemülten állt fel székéről és hangos istenhoztá val köszöntötte látogatóját. Sem összetörtség, sem szomorúság nem látszik rajta. Mint valami mártír, megadással viseli sorsát.

— Nem fél a haláltól? — kérdezte a hírlapíró.

— Inkább megyek a halálba, mint itt, e négy fal között morzsoljam le életemet. Nem fáj a halál, nem szomorít el az a tudat, hogy mire a fogház udvarán zöldelni kezdenek a fák, nekem a bitó alá kell lépnem. Nyugodtan akarok meghalni, csak azt szeretném, ha azt az időt, amely akasztásomig van, által aludhatnám. Izgalmakat nem érzek. A biblia, az Újtestamentum és a Leiki Manna enyhülést adnak. Csak néha riadok fel, néha érzem, hogy közeledik a förtelmes vég és akkor órákon keresztül betegnek érzem magamat.

A beszélgetés során szó esett a családról is, hogy kiket sajnál Regula itthagyni?

— A szüleimet és Terézt, a menyasszonyomat nagyon sajnálom. Mielőtt magaménak mondhattam volna Terézt, el kellett hagynom. Az én drága anyám és jó apám majd sírnak még egy sort, Teréz is kiejt értem ismét néhány könyvet és vége. Az isten vezérelje őket és felejtse el, hogy nekem így kellett végeznem szépen indult életemet.

Később Regula megkérte a fogházfelügyelőt, engedje meg, hogy leülhessen, mert inognak a lábai. Az egyébként izmos ember teljesen ellágyult és nem tudott állva maradni: leült, az asztalon nyitva lévő bibliát behajította és szomorúan bámult maga elé. Néhány perc múlva minden megszólítás nélkül megint beszélni kezd:

— Tessék elhinni, hogy nem egyedül vagyok a Czeizler-család gyilkosa. Ez ellen — nagyon jól tudom — már nem lehet tenni. A tárgyaláson mondhattam már én akármit. Eilenem esküdött minden. Anyi azonban bizonyos, hogy azért a bűnért, amelyet nem egyedül követtem el, csak én fogok megbűnhődni. Most már azonban mindegy. Megyek és magammal viszem a sirba bűnömöt, amelynek nem csak én vagyok a részese.

— Vigasztalódjék. A Kuria talán megváltoztatja az ítéletet.

— Ebben nem bízom nagyon. Belém kapaszkodott a szerencsétlenség.

— Hátha kegyelmet fog kapni.

— Én?... Érzem már a halál közeledtét. Nincs az én számomra kegyelem. Sokat olvastam és eszembe jut az a mondás, hogy istennél a kegyelem.

Teljes lemondás szól Regulából. Nem bízik, nem remél semmit. Már látja a halált, érzi szelét, de félni nem fél. Megnyugodott. Mindent az imádsággal remél levezekelni. A mult évi karácsonyáról kezd beszélni:

— Tavaly csillagos és boldog ünnepem volt és nem hittem volna, hogy egy évre rá börtönben töltöm a karácsonyi napokat. Azon-

ban egy kis sugár talán most is eljön börtönömbé. Megkértem a nagyságos főügyész urat, engedje meg Zsóka Teréznek, az én menyasszonyomnak, hogy utoljára meglátogasson. Talán megengedik. Az anyám, ki minden hónapban kétszer is eljön hozzám, mindig hirt hoz Teréztől, aki most is szeret még engem és én sem szüntem meg őt szeretni. Még a síron túl is szeretni fogom. Talán bejöhet Teréz, talán nem...

— Hogy bánnak magával itt a fogházban?

— Jól. Tetszik tudni, én előzékeny vagyok, csöndes, szótalan, ők se különben. Zárt az ajakam. Nincs miért panaszkodjam, megkülönböztet sem kenyerem. Beteg kosztot kapok, ami nagyon jó.

— Az anyja nem szokott enivalót hozni?

— Elhozza az kérem, mindenét. Minden két hétben nálam van és ilyenkor kosár-számra hoz ide sok mindent.

— Van jó étvágya?

— Van. Tudok enni. Sőt — ne tessék nevetni — hizom. Kővéredem. Legalább meg-hizom, mire felakasztanak.

Mikor ezt kimondta, elszomorodott. Érezte, hogy a halál settenkedik körülötte. Zsóka Teréztől mondott egy-két szót és ez pár percre pirt lopott arra a sápadt arcra, amely örülni és kiderülni tud egy leány nevének a hallatára. Azt jelentette ki:

— Az én karácsonyom csak úgy lesz boldog, ha a nagyságos főügyész ur megengedi, hogy Zsóka Teréz meglátogathasson...

Az aradi kollégium.

— Glattfelder püspök ígéretei. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 22

Az Aradi Közlöny megírta ma, hogy Glattfelder Gyula csanádi püspök elé küldöttséget vezet Múlek Lajos dr. aradi közjegyző az Aradon felállítandó fiu-nevelő kollégium érdekében. A küldöttségjárás, amely valójában arra volt hivatott, hogy formát adjon a csanádi püspök által fölvetett eszmének, természetesen eredménnyel járt és most már nagyarányú mozgalom indul meg Aradon olyan egyesület alakítására, amely a kollégium ügyét a hivatalos fórumok előtt és a társadalomban tovább vigye. Aradi Internátus Egyesület lesz a címe a püspöki, kultuszminiszteri, városi és csekélyebb részben társadalmi adományok összegyűjtésére hivatott egyesületnek. A felekezeti szempontoktól távolállást akarják már a címben is kifejezni és bárha Glattfelder püspök határozottan célt az arra, hogy az aradi intézet a budapesti Szent Imre-kollégium mintájára alakuljon, még sem nevezik az aradi internátust Szent Imre-kollégiumnak, hanem a szűkebb „Aradi internátus” nevet adják neki.

Az aradi küldöttségben, amely ma reggel érkezett Tamesvárra, Múlek Lajos dr. királyi közjegyző vezetése alatt Lócs Rezső városi gazdasági tanácsnok, Burián János főgimnáziumi igazgató, Metzger Márton dr. hittanító, Bereczky Imre dr. főgimnáziumi tanár, Steiner Ferenc földbirtokos és Nachtnébel Ödön főmérnök vettek részt. A püspök délelőtt fél 11 órakor fogadta a küldöttséget, amelynek tiszteletét és hódolatát Múlek Lajos tolmácsolta.

Hangsúlyozta azt, hogy a rövid idő alatt, amióta Glattfelder Gyula dr. a csanádi egyházmegye kormányzatát átvette, tapasztalták, hogy Arad városa iránt igaz, belső szeretettel tanusít és a város vallásos, kulturális előrehaladását szíven viseli. Miután pedig a püspök már Aradon kijelentette, hogy egy aradi in-

ternátust óhajt létesíteni, amely azután a középiskolába járó ifjúság családi otthona legyen, kérte a püspököt, hogy e kérdésben álláspontját hozza a küldöttség tudomására és utasításait adja meg. Biztosította a küldöttség a megyés püspököt, hogy minden nemes törekvésében az egész város támogatni fogja.

Glattfelder Gyula dr. püspök kifejezést adott annak, amit aradi látogatásánál is hangsúlyozott, hogy Aradot fekvésénél, polgárságának törekvésénél és a kultúra iránt érzett vonalmánál fogva nagyra hivatottnak tartja és épen ezért a maga részéről hajlandó a város kulturális életében tényezőként szerepelni és a város fejlődését teljes erővel előmozdítani. Ezért elkövet mindent, hogy az általa Budapesten már létesített ifjúsági kollégium — a Szent Imre kollégium mintájára — Aradon is mielőbb tétő alá kerüljön az ifjúsági kollégium. Erre azonban szükséges, hogy legyen egy faktor, amely a kérdést megindítja, melylyel egy a kormány, mint a püspökség tárgyalhasson, amely megállapítja a tervet, költségvetést és gondoskodik a megfelelő eszközökről. Ezt a faktort egyesület formájában képzeli el, amelynek tehát alapszabályok kellenek, azok megerősítésére van szükség, hogy az egyesületet mielőbb meg lehessen alakítani. Amint ezek meglesznek, a kultuskormány a kívánt összeg egy részét megadja a költségeket szükség szerint előlegezi a püspök maga is készséggel járul hozzá erejéhez mérten a kollégium megvalósításához. Kijelentette, hogy az intézetnek növendéke lehet minden középiskolai (gimnázium, reáliskola, polgári és kereskedelmi) tanuló még pedig felekezeti különbség nélkül. A kollégium egyesületének közgyűlésére, amelyet reménye szerint január 10-re meg lehet tartani, személyesen akar átjönni Aradra.

Rendkívül érdekes kijelentéseket tett ezután Glattfelder püspök az aradi róm. kat. plébánia-templomról. A kultuskormány ugyanis — a püspök információi szerint — ismét fölvetette azt az eszmét, hogy az aradi plébánia templom építéséhez tekintélyes összeggel járul és ezt az összeget az 1913. évi költségvetésben biztosítja. A kormány azért akarja nagyobb arányban támogatni a plébánia templom építését, hogy ezzel kapcsolatosan a tizenhárom vértanu emléke méltó megörökítést nyerjen. A plébánia templomot ugyanis a vértanuk emlékének szánt tizenhárom fülkés mauzóleummal kapcsolnak össze.

A püspök ezután beható megbeszélést folytatott a küldöttséggel az aradi kollégium megvalósításának részleteiről. Megállapodtak abban, hogy az alapszabályokat Múlek Lajos dr. a legrövidebb idő alatt elkészíti és a püspökhöz juttatja, hogy azután január első felében meg lehessen tartani az Aradi Internátus-egyesület közgyűlését. Az egyesület azután társadalmi akción kívül lépéseket fog tenni a városnál ingyen, vagy olcsó alkalmas telek megszerzése iránt, esetleg a január 20-ig biztosított opcióval a Scherhag-féle telket szerzik meg az internátus céljára. Már kezdetben 140–150 diák számára nyujtana otthont az új internátus, amelyet legkedvezőbb esetben 1913. őszén, de legkésőbb az 1914. iskolai év elején nyitnának meg.

A küldöttség tagjaival aradi intézményekről, közügyekről és Arad vallásos ügyeiről még hosszasan beszélgetett a püspök azután is és ebéd alatt is. A küldöttség délután hazatért Aradra, hogy itt teljes erővel fogjon az internátus ügyének előkészítéséhez.

A király egészsége.

— Nem volt orvosi konzilium. —

Távirati tudósítás.

Bécs, december 22.

A néhány nap óta elterjedt hírekkel szemben ma véglegesen megerősítik azt, hogy a király egészsége. Schönbrunni jelentés szerint ugyanis őfelsége egészségi állapota örvendetes módon ma is igen jó. Megállapítható, hogy a legcsekélyebb ok sem forog fönn arra nézve, hogy a király állapotát különös figyelemmel kísérjék, mert *gyangékedésről egyáltalán nem lehet beszélni. Kerzl dr. udvari orvos ma reggel, mint minden nap, fölkereste a királyt és ő felsége állapotával nagyon meg volt elégedve.*

A király elvégezte, mint rendszeren, napi munkáját, a délelőtt folyamán fogadta a kabinetiroda és a katonai iroda előadóit, államügyeket intézett el és a délutáni órákban a kastély folyosóján sétált. A király csak a ma Schönbrunnban uralkodó esős idő miatt volt kénytelen a folyosón sétálni és nem mehetett a kamarakerembe. Délelőtt azonban ő felsége nyitott ablaknál dolgozott. A király teljesen kielégítő állapota következtében ezután nem is adnak ki további közléseket a király állapotáról.

Legirányadóbb helyről kijelentik, hogy az az újsághír, mely szerint tegnap vagy akár néhány nappal eselőtt a király állapotáról orvosi konziliumot tartottak, teljességgel légből kapott koholmány, minthogy konziliumra egyáltalán semmi szükség nem volt.

Őfelsége további intézkedésig elvégzi rendszer programját és vasárnap a karácsony-estét *Márai-Valéria királyi hercegnő* családjában ünnepli meg.

— Az Aradi Közlöny naplárának azétküldése folyamatban van. Az arra jogosult helybeli előfizetők karácsonyig kivétel nélkül megkapják a díszes kivitellű 500 oldalas naptárt, amelyet a lapkihordók turnusokban kézbesítenek. December 23 án, ezombaton kapják meg a naptárt a Választó-, Vécsei, Török Ignác-, Schweidel József-, Kasza, Illés-, Sárló-, Nagy Sándor-, Borona-, Mihály-, Vágóhid-, br. Andrányi Károly-, Demeter-, Csiky Gergely-, gr. Károlyi-, Magyar-utcákban, — Deák Ferenc-, Pöstenberg Ernő-, Teleky-, Választó-, Kapa-, György-, Fejzse-utcákban, — Batthyány-, Révai-, Fábrián-, Kölcsey-, Kazinczy-utcákban, Tököly-tér, Heim Domokos-utcában, Attila-tér, Kápolna-, Flórian-, Lipót-utcákban, — Weitzer János, Salac-, Zrínyi-, Lázár V.-(Fürdő) utcákban, — gróf Apponyi Albert-ut, Jókai-tér, Óvár-tér, Erzsébet királyné körút, Könyök-utcában, Árpád-tér, Chorin Áron-, Damjanich-, Booskay-utcában, Háltér, Háromveréb-, Csernovits Péter-, Hajó utcákban, Óvár-tér, Szent Pál- és Booskay-tér, Fátalep, Hunyadi-, Tabajdi Károly-utcákban lakó előfizetői az Aradi Közlönynek. — Az Aradi Közlöny kiadóhivatala ezután kéri azon t. előfizetőit, akiknek előfizetési hátralékuk nincs és így naptárra igényt tarthatnak, de azt tévedésből nem kapják meg, ezen körülményt közölik az Aradi Közlöny kiadóhivatalával, (Telefon 151.) hol panaszuk azonnal elintéztét nyer.

— Miniszteri elismerés a jószágigazgatóság-nál. A földművelésügyi miniszter *Jánossy Győző* kv. tanácsos, jószágfelügyelőnek, *lovag Asbóth Béla* jószágfelügyelőnek, *Réthfalvy Jenő*, *Bajtay Mihály dr.* segédtitkároknak, *Tomcsányi Belizár* fogalmazónak és *Kórody Antal* építésznek a folyó évben kifejtett sikeres és buzgó szolgálataik elismerésül nagyobb jutalmakat adományozott. Itt közöljük, hogy *Nagy József dr.* fogalmazó és *Hankó Elemér* gazdasági segédtsízt szolgálattételre az aradi jószágigazgatósághoz osztatott be.

— A város új építész-mérnöke. *Urban Iván* főispán ma átiratban arról értesítette a város közönségét, hogy az újonnan szervezett építész-mérnöki állásra *Kiss János* nagybecskereki államépítészeti mérnököt nevezte ki. A kinevezett január elsején köteles állását elfoglalni.

— Házárverés. Az Asztalos Sándor-utca 4. számú házat, mely ezeótt *Watz József* egykori aradi kereskedő tulajdonában volt, ma elárveresték. A házat *Póh János* aradi vaske-reskedő vette meg 35300 koronáért.

— A kalocsai érsek a német nyelvért. *Csernoch János dr.* kalocsai érsek XIV. számú körlevelében a többi közt pályázatot hirdet tanítói állásokra, ajánlja a tanítók évkönyvét és egy Temesvárott német nyelven megjelenő krajaáros lapnak a hívek között való terjesztését. Ennek a hírnek magyarázatait a Magyar Kurirt illetékes helyen felbatsalmazták annak közlésére, hogy a kalocsai egyházmegyének 127 plébániája közül 59-ben német nyelvű lakosság és ez nem éri be a német nyelvű hetilapokkal, hanem német nyelvű napilapot kíván. Minthogy a katolikus szellemű német krajaáros-napilap csak egy jelenik meg és pedig Temesvárott, az érsek lelképásztori kötelességének tartotta, hogy híveinek ajánlja ennek a lapnak olvasását, amelyet a katolikus sajtó egyesület felvette a katolikus újságokról vezetett jegyzékébe. A kalocsai érsek ezen intézkedése open a pángermán lapok az egyházmegye területén való terjesztésének megakadályozását célozza.

— Békésen elintéztett képviselőházi affér. *Budapestről* jelentik: A képviselőház mai ülésén *Polonyi Géza* és *Nagy Sándor* képviselők közt összeszólalkozás támadt, amelyről lapunk más helyén számolunk be. A vitatkozás közben *Ráth Endre Nagy Sándorra* vonatkozólag azt kiáltotta közbe: „Ugy van! Izléstelenség volt!” *Nagy Sándor* ezt a közbeszólást magára nézve sértőnek találta és *Farkas Zoltán* és *Mocsáry Sándor* utján magyarázatot kért. *Ráth Endre* a megbízottak előtt kijelentette, hogy fentartja amit mondott, de nem volt sértő szándéka. Ezzel az ügy eimán elintéződött.

— Jótékony adományok. *Varjassy Árpád* hit.tanfolyeplő nyilvánosan nyugtázza az Aradi Közlöny kiadóhivatala által *Kabdebó Károly* és *Lajos talpasi* lakosoktól a negyvennyolcas honvédek számára adott husz koronát; — az aradi zsidó árva-ház pedig a *Seidner Bernát* által, *Stein Zsigmond* ravatalára szánt tíz koronát nyugtázza, amelyek az Aradi Közlöny juttatott el hozzá.

— Holtában kirabolt színész. *Párisból* jelentik: A *Père Lachaise*ben *Lantelme Gina* híres színésznek koporsóját feltörték és a holttesten levő több mint fél millió frank értékű ékszert elrabolták. A sir mellett friss vérnyomokat találtak és azt hiszik, hogy a rablók között utólag osztozkodás közben véres verekedés támadt. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— Nappali villamos áram a külvárosokban. Tudvalevőleg Arad város külső városrészében lakó kis- és nagyiparosok ismételtan me-keresték az Aradi Villamossági részvénytársaságot aziránt, hogy a villamos áramszolgáltatást a külvárosokban is kiterjessék a nappali órákra. A villamos társaság e kívánságot teljesíteni is fogja a már megtette a kellő lépéseket ez irányban.

— Béke két pénzintézet között. *Lugosról* jelentik: A lugosi két vezető pénzintézet, a *Krassói Takarékpénztár* és *Lugosi Népbank* közt áldatlan viszály folyt hosszabb idő óta. Ez a viszálykodás, mely egy jószándéku, de tévesen végrehajtott akcióból eredt, most békés elintéztét nyert. A Népbank kebelében ugyanis új szindikátus létesült, mely a *Krassói Takarékpénztár* által megvásárolt Népbank-részvényeket átvette. A *Krassói Takarékpénztár* ennek következtében semmiképen sincs érdekelve a Népbank cselekedeteinél, a Népbank pedig most már zavartalanul érvényesítheti a törvényes uton megtámadott határozatait.

— Elzárásra ítélt aradi tejhamisító. Az aradi rendőrségnek tudomására jutott, hogy a legszigorubb ellenőrzés mellett is a legmerészebb módon folytatják a tejpancsolást a városban. Különösen a külvárosok lakóinak egészségét veszélyeztetik azok a lelketlen és a törvény gyengesége folytán elég szigoruan meg nem büntethető kufárok, akik a termelőktől vásárolt tejet oly vakmerően higitják vízzel, hogy például a ma lefoglalt folyadék pusztá látása is undort keltett a kihágási bíróságon. Elképzelhető, hogy ez a nyereségvágyból előállított mérge milyen pusztítást okoz azoknak a szerencsétlen gyermekeknek szervezetében, akiket az ilyen kotyvalékkal táplálnak. A rendőrség napok óta figyeli a tejhamisítókat és ma sikerült két fiatal leányt letartóztatnia, azonban, sajnos, az ezekre kirótt büntetés nem éri a tulajdonképeni bűnöst, azt az anyát, aki kiskorú gyermekét arra kényszeríti, hogy mérgekeverővé váljék. A Thököly-téren tartóztatják le *Puterity Ilona* 16 esztendő és *Lingurál Mari* 11 éves leányokat, akiket tetten értek abban a pillanatban, amikor egy kanna teljes tejet két kanna vízzel higitottak fel. *Szathmáry Béla dr.* rendőrbíró előtt bevallották leplezetlenül, hogy mindig úgy cselekesznek, hogy egy kanna tejet vásárolnak, azt vízzel keverik és ezt azért teszik, mert mások is így csinálják. A bíró a 16 esztendő leányt tíz napi elzárásra ítélte, míg a kisebbiket fel kellett mentenie, mert még koránál fogva nem büntethető. *Reicher Károly* tisztii főügyész, aki a vádhatóságot képviselte a büntetés enyhessége miatt az ítélet ellen felebbeztetést jelentett be.

— Merénylet egy orvos ellen. *Bécsből* jelentik: *Amidón* ma este *Hözl dr.* a Népezanatórium igazgató helyettes orvosa a szanatóriumot elhagyta a kapu előtt egy ember ugrott elő és revolverből többször rálőtt. A golyó az orvost jobbkarján találta és súlyosan megsebesítette. A merénylet a rendőrség kinyomozta és letartóztatta. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy az orvos merényletje *Prisenbach Zsigmond* 53 éves nyugdíjazott számtanácos, aki azt mondta, hogy tettét bosszúból követte el.

— Az aradi borbély-sztrájk vége. A borbélysegédek sztrájkja ma reggel tényleg kitört, de már délután két órakor befejeztét is nyert. A mesterek ugyanis megadták a segédek követeléseit s így a sztrájkolók délután már munkába állottak. Egyelőre becsületeszavukkal kötelezték a mesterek magukat, hogy minden segédnek hetenként egy délután kimenőt adnak, azoknak, kiknek 60 koronán felüli fizetésük van, 15%, azoknak pedig, kiknek fizetése 60 koronánál kisebb, 20% javítást adnak. A műhelyeket nyáron reggel fél hétkor, télen hétkor nyitják ki, a külvárosokban azonban egy fél órával hamarabb. Záróra egységesen este 8 óra. A mozgalomban résztvevett segédek három hónapig el nem boosajthatók, végül a mesterek és segédek e feltételek alapján két évre szóló kollektív szerződést kötnek. Érdekes pontja az egyezménynek, hogy azok a segédek, kik a sztrájkmozgalomban részt nem vettek, a kivított kedvezményeket nem kapják meg. *Schmidt Béla*, *Szépál István* és *Pap Izidor* mesterek négy segéde még mindig sztrájkol. Ezeknek holnap felállítják az üzemműhelyt a Suciuházban.

— Baleset. *Rác Béla* lóvasúti kocsis tehervágonon vontatott a közuti vaspálya tehervágonján. Szabályellenesen, nem a kocsi mellett gyalogolva hajtotta a vontaté lovakat, hanem a vagon útközjére állt. A Pannónia-szálloda előtt a kocsis leesett és a kocsi a jobb lábán ment keresztül. Súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel a kózkórházba szállították.

Figyelem!
50.000 pár cipő.
4 pár cipő csak 8 korona.
 Néhány nagyobb gyár fizetési závarai miatt, mélyen az előállítás áron alól, óriási cipőkészlet ki-rusításával vagyok megbízva.
 Minden megrendelőnek 2 pár férfi és 2 pár női tiszta cipőt szállítok a leg-újabb formában, elegáns szegelt talppal, fekete vagy barna bőr. Nagyság szám vagy mérték szerint. 4 pár utánvét mellett csak 8 kor.
GELB A. cipőkiviteli áruháza
KRAKAU, No. 40/S.
 Nemtetszést becsorélek vagy a pénzt visszazadom.
 7060

Költözők figyelmébe!
 Vilamos világítási berendezésekkel
csillárokkal
 együtt kedvező áron felállítok
 = mellett szerez és szerel =
KOCH DANIEL
 Vilamosvilágítási telephelyberendezési vállalat
 Arad, Deák Ferenc-u. 42.

SCHULTZ LAJOS
 sajt-, vaj- és csemegeárak kereskedése.
 Arad, Weitzer János-utca 9. sz.
 Telefon 733. Sürgőnyeim: Schultz, Arad.
 Van szerencsém a közelgő ünnepekre ajánlani:
 Dr. Szabó-féle valódi Tokai aszu 1 üveg 3.- K
 Hegyaljai 1 üveg 1.50 K
 Szalay-féle Barackai vörös 7/10 lit. 1.50 K
 siller 1 liter 1.- K
 mindentéle Hkérők, valódi angol és bel-földi rumok, cognacok, herseprő, szerémi szilvórium, berevicska, barack-párlat.
 Állandó nagy raktárt tartok friss bel-és külföldi sajtokban, Szardialák, pisztrángok és egyéb olajos halakban. Estélyekre különösen ajánlok tengeri pisztrángot, aszpikban 1 és 2 literes dobozokban, igen előnyös árak mellett.
 Cégem jótírnóvnek örvendő körösztéi lipóit, rochefortot vajjal és halsalátát. Suchard-féle csokoládé, bombent, tea-süteményeket. Törley és Transilvánia pezsgőt stb.
 Szíves partifogást kér, kiváló tiszteltetel
Schultz Lajos
 7051 Arad, Weitzer János-u. 9.

Az esetleg károsultakat felhívom, hogy az Egyesült államok magyarországi consula által hitlesített sajátkezü aláírásukkal ellátott igénybejelentésükkel és panaszukkal a clevelandi osztrák magyar konsulatához forduljanak és bocsájtsák rendelkezésükre nevezett consulátusnak mindazon bizonyítékokat melyek a követelés érvényesítésére befolyással lehetnek.
 Arad 1911 december 13-án.

Varjassy polgármester.

Karácsonyi és újévi ajándékok

Hegyi bor
 Kiváló minőségű és itaz. áru kezelt 6-borsimán a n. é. fogyasztó körömben b. figyelmébe ajánlom, mit pincésomból már 5 liter megrendelésnél házhoz szállítok. Telefon 572.
Riess Vilmos
 Deák Ferenc-u. 22.

Karácsonyfadiszek és
czukorkák
 nagy választékban kaphatók
Németh Imre
 cukorka különlegességi üzletében
 Andrassy-tér 20. és
 Forray-utca 2. sz. a.
 Telefon 418.

5642-1911 pmsz.
Hirdetmény.
 A min. kir. belügyminister ur 175391/911. IX. sz. körrendelete folytán közhírré teszem, hogy Puky Béla columbusi (Amerika, Ohio állam) magyar bankár csödbe jutott és honfitársainak mintegy 15000 dollárra rugó pénzelt elcsikasztotta.

Nincsen párja
 a valódi nemes posta szelvényvel igazolt és szárny alatt harzi bélyeggel ellátott
harzi kanári madarak
 és tengereitől díszmadaraknak melyek, veresnyakúak olcsó árért Zimmermann János mintacipészeten Arad, Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt kapható. 5068

4777-1911. tkvi szám. 7059

Hirdetmény.

Bogyafalva község telekkönyvet birtokszabályozás következtében átalakították és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. t.-cz. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.
 Ez azzal a felhívással tétetik közzé:
 1. hogy mindazok akik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ide érve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §. a) és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1912. évi július hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az erre meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett hátrányára nem szolgálhat.
 2. hogy mindazok akik az 1886. XXXIX. t.-c. 16. és 18. §-ának eseteiben ide érve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítést is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánának írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt, vagyis 1912. június hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellenmondások többé figyelembe vételni nem fognak.
 3. hogy mindazok, akik a tkv. átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteiken kívül az 1892. XXIX. t.-c. szerinti eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat, bármely irányban sértve vélik, ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek vélik e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1912. június hó 1. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításhoz közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket jöhizsemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján is csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.
 Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitlesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.
 Nagyhalmagy, 1911. december 18-án.
 Kir. jbróság mint tkvi hatóság.

Kovács József, s. k.

!! A végeladás folyamatban van !!

E héten nagy olcsósági vásár amíg a raktár ki nem fogy.

Hoffmann Sándor
 Arad, színház-épület 5033

muffok szőrmék bőrök sapkák	Teljes ruha	Mosó delai- nek 25 krajcár	Tricot keztük
	disszel 2-60 frt. olcsó és	Remek minták minden szinben: Ezelőtt ár	20 kr.
2-25 frttől kezdve	szép ruha- szövetek:	40 kr. selyem batisztok 35	párja.
Óriási választék.	47, 67, 88 krajcár 120 cm. szélesség.	kr. Ezelőtt 60 krajcár métere.	Reclam csipke gallér
			15 kr.

Óriási választék mindenféle karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkekből.
 Finom fűzők 7 korona. Ezelőtt 9 korona.

Igaz Sándor

ékszerüzlete Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota.

Karácsonyi ajándéku

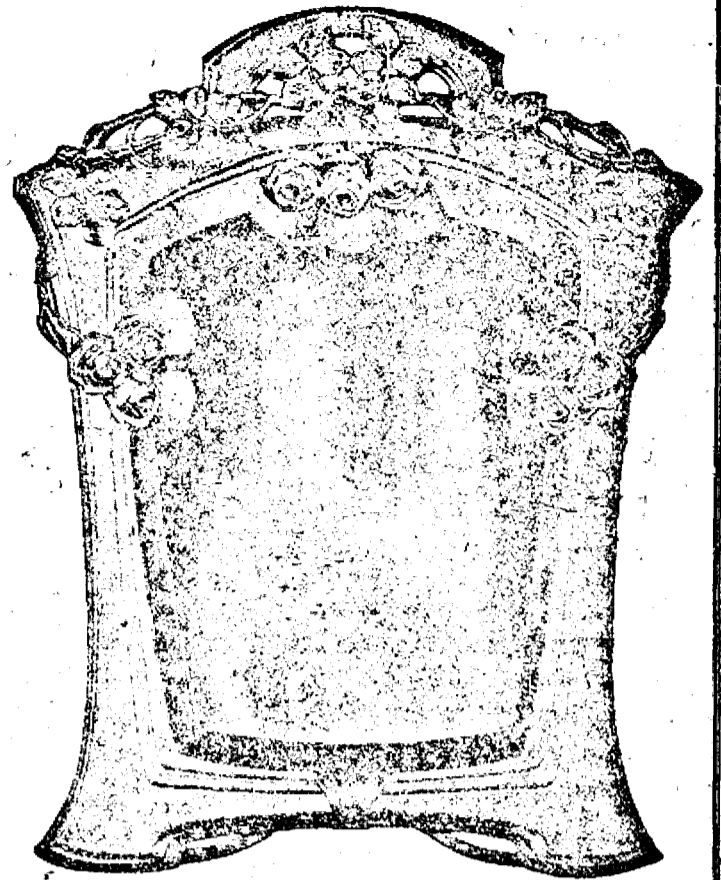
ajánlja dusan felszerelt raktárát, gyémánt, briliáns, arany, ezüst ékszerekben, ezüstneműekben.

Hárfahangu, harangütésű inga- és álló órákban.

Külön helyiségben elsőrendű china-ezüst áruk.

Szolidan szabott árak. Telefon 321. Alapítva 1902-ben.

5927

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Állomások	Arad-Budapest						
	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-III.
Arad	5-00	6-00	8-20	11-37	4-16	4-31	9-20
Székely	5-05			11-30		4-08	9-15
Békés	5-10	6-10		12-07	4-35	5-25	10-10
Lőkősháza	5-15			12-22		5-44	10-25
Bánhidai majom	5-20			12-28		5-51	10-31
Országút	6-02					5-58	
Kétegyháza	6-10	6-47	9-08	12-38	4-59	6-05	10-48
Újkirya	6-24			12-59	5-00	6-21	10-59
Békés-Csaba	6-35	7-06	9-23	1-11	5-19	6-31	11-11
Békés-Földvár	6-43	7-09	9-26	1-29	5-23	7-13	11-29
Mezőberény	6-58			1-44	5-38	7-31	11-44
Gyoma	7-07	7-29		1-54	5-45	8-15	12-03
Ménfőcsanak	7-31	7-49	10-04	2-13	6-03	8-27	12-21
Ménfőcsanak	7-36	7-56	10-15	2-23	6-13	8-37	12-31
Ménfőcsanak	8-03	8-18	10-38	3-03	6-23	8-47	1-01
Ménfőcsanak	8-03	8-19	10-38	3-03	6-23	8-47	1-01
Pusztaszer	8-27	8-34		3-27		9-11	1-25
Pusztaszer	8-48	8-43		3-45		9-29	1-43
Szajol	9-01	8-52	11-10	4-17	7-38	10-11	1-57
Szajol	9-19	9-05	11-23	4-35	7-56	10-29	2-15
Szajol	9-28	9-17	11-29	4-45	8-06	10-39	2-25
Szajol	9-49	9-36	11-45	4-59	8-20	10-53	2-39
Szajol	9-54	9-38	11-47	4-43	8-24	10-57	2-43
Táplógyörgye	10-13			5-03		9-26	3-03
Táplószecse	10-27			5-17		9-40	3-17
Nagykátán	10-51	10-13	12-16	5-44	9-37	10-11	3-50
Táplószecse	11-06			6-04	9-58	10-32	4-11
Táplószecse	11-22	10-34	12-38	6-20	10-14	10-48	4-27
Ménfőcsanak	11-57			6-55		11-19	4-58
Gyémánt	11-46			6-44		11-08	4-47
Magló	11-53		12-59	6-51		11-15	4-54
Békés	12-17			7-17		11-41	5-18
Kőbánya fel. p. u.	12-23			7-23		11-47	5-24
Budapest k. p. u.	12-30	11-25	1-25	7-30	9-18	12-04	5-31

Állomások	Budapest-Arad						
	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.
Budapest k.p.u.	11-28	7-05	9-00	7-00	12-20	5-20	9-20
Kőbánya fel. p. u.	11-15		8-11		12-50		9-08
Békés	11-15	7-20	8-25	7-20	12-58	5-24	9-16
Magló	12-15	7-30	8-37		1-28	5-34	10-26
Gyémánt	12-15		8-34		1-31		10-29
Ménfőcsanak	12-15	7-40	8-44		1-36		10-34
Táplószecse	12-15		8-41		1-43		10-41
Táplószecse	1-11		9-11		2-06	6-04	11-04
Nagykátán	1-11	8-19	9-41	8-04	2-28	6-26	11-26
Táplószecse	1-11		10-00	2-47	6-47	7-11	11-47
Táplógyörgye	2-13		10-11	2-57	7-11	7-35	12-11
Ujváros	2-13	9-50	10-25	3-34	7-35	7-59	12-21
Székely	2-17	9-51	10-30	3-35	7-39	8-03	12-25
Szajol	3-21	9-59	10-52	3-53	8-41	9-05	12-29
Pusztaszer	3-21	9-29	11-09	4-00	8-47	9-11	12-35
Pusztaszer	3-21	9-43	11-25	4-14	8-50	9-14	12-38
Ménfőcsanak	4-11	10-13	12-03	4-45	9-21	9-45	12-48
Gyoma	4-11	10-14	12-10	4-46	9-22	9-46	12-49
Mezőberény	4-11	10-37	12-33	5-05	9-43	10-07	12-51
Békés-Földvár	5-11	10-43	12-40	5-06	9-53	10-17	12-52
Békés-Földvár	5-11		1-13	5-34	10-18	10-42	12-53
Békés-Földvár	5-21		1-15	5-36	10-28	10-52	12-54
Békés-Földvár	6-08	11-21	1-28	5-47	10-39	11-03	12-55
Újkirya	6-44	11-28	2-05	5-57	10-49	11-13	12-56
Kétegyháza	6-58		2-17	6-11	10-59	11-23	12-57
Országút	7-12	11-41	2-29	6-15	11-09	11-33	12-58
Bánhidai majom	7-13	11-42	2-34	6-16	11-10	11-34	12-59
Lőkősháza	7-21			6-24			1-06
Magló	7-26			6-29			1-11
Békés	7-34		2-51	6-37			1-19
Kürtös	7-49	12-06	3-05	6-52	12-14	1-04	1-24
Székely	7-59		3-15	6-58			1-34
Arad	8-13	12-24	3-29	7-12	12-24	1-19	1-48

Állomások	Arad-Tüske					
	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tüsk.
Arad	2-14	4-04	7-08	6-32	11-18	
Óbajom	2-26	4-15		6-43	11-29	
Maroscsanak	2-37	4-24		6-52	11-40	
Székely	2-49	4-37		7-05	11-51	
Opálos	3-02	4-48		7-17	12-02	
Székely	3-07	4-59		7-22	12-13	
M. Radna	3-16	5-11	7-41	7-29	12-24	
Mihova-Odv.	3-38	5-26		7-46	12-35	
Konop	3-49	5-42		7-56	12-46	
Márosváros	4-06	6-08	8-17	8-12	1-01	
Székely	4-01	6-01	8-11	8-15	1-05	
Székely	4-19	7-18	9-27	8-20	1-13	
Márosváros	4-41	8-16	9-36	8-59	1-46	
Déva	4-07	8-25	10-34	9-27	1-55	
Pink	4-18	9-31	10-52	9-37	2-06	
Székely	4-25	9-34	10-55	9-44	2-13	
Székely	4-44	10-52	11-34	10-03	2-32	
Székely	4-13	10-11	11-52	10-12	2-41	
Székely	4-23	10-21	11-57	10-22	2-51	
Székely	4-34	10-31	12-00	10-32	3-01	
Székely	4-44	10-41	12-10	10-42	3-11	
Székely	4-54	10-51	12-20	10-52	3-21	
Székely	5-04	11-01	12-30	11-02	3-31	
Székely	5-14	11-11	12-40	11-12	3-41	
Székely	5-24	11-21	12-50	11-22	3-51	
Székely	5-34	11-31	1-00	11-32	4-01	
Székely	5-44	11-41	1-10	11-42	4-11	
Székely	5-54	11-51	1-20	11-52	4-21	
Székely	6-04	12-01	1-30	12-02	4-31	
Székely	6-14	12-11	1-40	12-12	4-41	
Székely	6-24	12-21	1-50	12-22	4-51	
Székely	6-34	12-31	2-00	12-32	5-01	
Székely	6-44	12-41	2-10	12-42	5-11	
Székely	6-54	12-51	2-20	12-52	5-21	
Székely	7-04	1-01	2-30	1-02	5-31	
Székely	7-14	1-11	2-40	1-12	5-41	
Székely	7-24	1-21	2-50	1-22	5-51	
Székely	7-34	1-31	3-00	1-32	6-01	
Székely	7-44	1-41	3-10	1-42	6-11	
Székely	7-54	1-51	3-20	1-52	6-21	
Székely	8-04	2-01	3-30	2-02	6-31	
Székely	8-14	2-11	3-40	2-12	6-41	
Székely	8-24	2-21	3-50	2-22	6-51	
Székely	8-34	2-31	4-00	2-32	7-01	
Székely	8-44	2-41	4-10	2-42	7-11	
Székely	8-54	2-51	4-20	2-52	7-21	
Székely	9-04	3-01	4-30	3-02	7-31	
Székely	9-14	3-11	4-40	3-12	7-41	
Székely	9-24	3-21	4-50	3-22	7-51	
Székely	9-34	3-31	5-00	3-32	8-01	
Székely	9-44	3-41	5-10	3-42	8-11	
Székely	9-54	3-51	5-20	3-52	8-21	
Székely	10-04	4-01	5-30	4-02	8-31	
Székely	10-14	4-11	5-40	4-12	8-41	
Székely	10-24	4-21	5-50	4-22	8-51	
Székely	10-34	4-31	6-00	4-32	9-01	
Székely	10-44	4-41	6-10	4-42	9-11	
Székely	10-54	4-51	6-20	4-52	9-21	
Székely	11-04	5-01	6-30	5-02	9-31	
Székely	11-14	5-11	6-40	5-12	9-41	
Székely	11-24	5-21	6-50	5-22	9-51	
Székely	11-34	5-31	7-00	5-32	10-01	
Székely	11-44	5-41	7-10	5-42	10-11	
Székely	11-54	5-51	7-20	5-52	10-21	
Székely	12-04	6-01	7-30	6-02	10-31	
Székely	12-14	6-11	7-40	6-12	10-41	
Székely	12-24	6-21	7-50	6-22	10-51	
Székely	12-34	6-31	8-00	6-32	11-01	
Székely	12-44	6-41	8-10	6-42	11-11	
Székely	12-54	6-51	8-20	6-52	11-21	
Székely	1-04	7-01	8-30	7-02	11-31	
Székely	1-14	7-11	8-40	7-12	11-41	
Székely	1-24	7-21	8-50	7-22	11-51	
Székely	1-34	7-31	9-00	7-32	12-01	
Székely	1-44	7-41	9-10	7-42	12-11	
Székely	1-54	7-51	9-20	7-52	12-21	
Székely	2-04	8-01	9-30	8-02	12-31	
Székely	2-14	8-11	9-40	8-12	12-41	
Székely	2-24	8-21	9-50	8-22	12-51	
Székely	2-34	8-31	10-00	8-32	1-01	
Székely	2-44	8-41	10-10	8-42	1-11	
Székely	2-54	8-51	10-20	8-52	1-21	
Székely	3-04	9-01	10-30	9-02	1-31	
Székely	3-14	9-11	10-40	9-12	1-41	
Székely	3-24	9-21	10-50	9-22	1-51	
Székely	3-34	9-31	11-00	9-32	2-01	
Székely	3-44	9-41	11-10	9-42	2-11	
Székely	3-54	9-51	11-20	9-52	2-21	
Székely	4-04	10-01	11-30	10-02	2-31	
Székely	4-14	10-11	11-40	10-12	2-41	
Székely	4-24	10-21	11-50	10-22	2-51	
Székely	4-34	10-31	12-00	10-32	3-01	
Székely	4-44	10-41	12-10	10-42	3-11	
Székely	4-54	10-51	12-20	10-52	3-21	
Székely	5-04	11-01	12-30	11-02	3-31	
Székely	5-14	11-11	12-40	11-12	3-41	
Székely	5-24	11-21	12-50	11-22	3-51	
Székely	5-34	11-31	1-00	11-32	4-01	
Székely	5-44	11-41	1-10	11-42	4-11	
Székely	5-54	11-51	1-20	11-52	4-21	
Székely	6-0					

Csak a
minőség

6681

róvén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Barthl János

épület és műlakatos
Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, u. m.:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket,
sirrácsoakat, takaréktűzhe-
lyeket és minden javításokat
pontosan és jutányos áron.

Költségvetéseket úgy helyben, mint
vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való flu tanulól felvétetik.
A n. é. közönség becses párt-
fogását kéri, kiváló tisztelettel
5805 **Barthl János.**

Ajánlok lejutányosabb árák
mellett: 5870

Női táskát, pénz- és szivartárcákat,
zseb-, konyha- és vágókéseket, bo-
rotváló szereket, evőeszközöket, ol-
lókat, pipákat és pipaszárakat és
szipkákat. — Keze, fésű és játék-
árut. — Kérővesszők, művirág-
csokrok és dísznövényeket. —
Karácsonyfadíszeket, díszműárut,
sib. Szives pártfogást kér tisztelettel

Freimann Ede
Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Stock-
Cognac
Medicinal

hivatalos ólomzárral
ellátott palackokban
mindenütt kapható.

5375
CAMIS
ÉS
STOCK
gőzüzemű gyárból
BARCOLA.

Alkalmi vételek
és eladások

Ékszer-tárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minerva-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb áron meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsereleltetés
TELEFON 438. TELEFON 438.

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezz be olcsón és jó
minőségben a közelgő karácsonyi
ünnepre cipőt, kalapját vagy más
szükségletét, a köztudat-
ban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forrai-utcában az
egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor.
Férfi zsevró bergst. 10 kor., gom-
bos 12 kor. Női alkalmi félcipők
már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy
választék. 4011

Izletes és tápláló a

**„Dózsá-
kenyér”**

Telefon szám 857. 5859

Építet-, üveg- és portálüvegezési vállalat!

Értesítés.

A n. é. közönség szives tado-
mására adom, hogy Aradon, József
főherceg-ut 9. szám alatt, az evarg.
templonmal szemben

üveg-, tükör-, porcellán
és speciális képeretézési

üzletet nyitottam.
Főtörekvésem mindenkor az
leend, hogy úgy olcsó áram, mint
figyelmes kiszolgálás által nagy-
becsű vevőim meglegedését kler-
demeljem.

Minden néven nevezendő javítási és
képeretézési munkálatok azonnal
elvégeztetnek. 5885

Szives pártfogást kéri:

Urbán Endre.

Nem kell a drága főtéri házbért

a vevőnek megfizetni, mert ugyanazt az

órát, ékszer

7086

us választékban sokkal olcsóbban szeres-
heti be karácsonyi és újévi ajándéknak

Vogel László műórás és ékszerésznél a
Weitzer János-utcai új leányiskola-
épületben,

hol igen szép aranyfülbevalót és gyűrűt már 5 koronától lehet vásárolni.

Karácsonyra.

BLOCH H.

ajándék-cikkekben
dusan felszerelt

raktára

rendkívül ked-
vező vételek

folytán

előnyös árákon

ajánl:

Diszlevélpapírokat
Írómappákat

Naplók- és emlékkönyveket

Képes levelezőalbumokat

Festőszekrényeket

Tollszekrényeket

Kifestő- és képeskönyveket

Amerikai töltőtollakat

Pecsétnyomókat

Tentatartókészleteket

Naptárakat

Zsebironokat

Jegyzékkönyveket

Fényképező gépek.

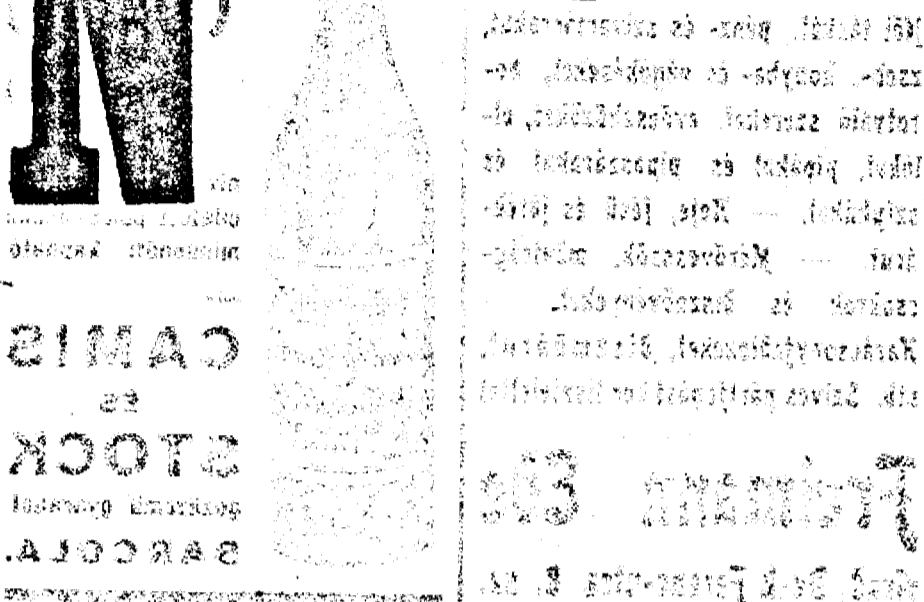
Mindezen cikkeket sokkal olcsóbban bocsátom áruba mint ezideig. Vidéki rendeléseket a legpontosabban, intézek el, esetleg meg nem felelő árut visszaveszek.

Telefon 126.

mindigéliv

Névjegyek

izléses kivitelben

készülnek az

NYOMDA

Aradi Nyomda

Aradi Nyomda

Aradi Nyomda

r.-t. nyomdájában.

Aradi Nyomda

Karácsonyra!

Pompás karácsonyfa

és szép diszek.

Gyönyörű levélpapírok

és alkalmi tárgyak.

Remek szép

imakönyvek.

Képes könyvek.

Mesés könyvek.

a legújabb

Ifjusági iratok

és karácsonyi levelező-lapok jutányosan szereshetők be

Pichler Sándor,

könyv- és papirkereskedésben Arad, Szabadság-t.

Telefon 308.

— A veszedelmes fővárosi építkezések. Budapestről jelentik: Elter Dezső királyi ügyész hála ügyében, akire tudvaleg egy városháza-utcai épületében levő ház emeletéről oly szerencsétlenül esett egy ötméteres deszka, hogy az ügyész szörnyethalt, ma a rendőrség letartóztatta Gloluczky Sámuel állványozó munkást, mert kitűnt, hogy az építkezés ellátása az ő kötelessége lett volna. Elter Dezső ügyész holttestét ma délután félhárom órakor szenteiték be a törvényszéki boncoló-intézet Svetenay-utcai halottas termében. A megboldogultat Esztergomba szállítják, ahol holnap, szombaton délután három órakor temetik el a családi sírboltban. A holnapi temetésen a budapesti ügyészség Sállyay Barnabás dr. főügyész helyettes, az ügyészség vezetőjének vezetésével küldöttségileg képviselteti magát. — Érdekes különben, hogy ma ismét építési szerencsétlenség történt a fővárosban. A Messter utca és a Gyep utca sarkán épülő új kereskedelmi iskola építkezésénél összedűlt az egyik tűzfal az állványokkal együtt s három munkás megsebesült. Az egyik munkásnak a keze, a másiknak pedig a lába törött el, míg a harmadik munkás sebesülése jelentéktelen. A szerencsétlenül járt embereknek a mentők nyújtották az első segítséget.

— Rablómerénylet Párisban. Párisból jelentik nekünk: A Montmartre-városrésznek egyik élénk utcáján ma délelőtt vakmerő merényletet követtek el. Négy fegyveres rabló megtámadta a Societé Générale Caby nevű szolgáját. Haromszor lőttek rá revolverrel, a szolga vérző sebekkel összerogyott és a rablók elvették tőle táskáját, amelyben készpénzben ötezer frank és értékpapírokban kétszáz ezer frank volt. A merénylők elmenekültek. Caby negyvenéves nő ember.

— Csecesemő a zálogházban. Mulatságos eset játszódott le a napokban Szolnok egyik zálogházában. Ha ügyes kezű rendező megosnálná, a legkacagtatóbb mozi felvételt lehetne csinálni. Munkásasszony állított oda be, nagy batyu ágyneműt cipelve magával, hogy majd megszakadt alatta. A nagy batyut, amely egy abroszba volt bekötve, egyenesen odacsapta a zálogos asztalára s kérte, hogy jól becsatlje meg, mert nagyon szüksége van a pénzre. A zálogos kibontotta a batyut s aztán vizsgálódó szemekkel kezdett turkálni a váncosok és dunák között. Amint a dagadó párnákat forgatta, emelgette, egyszerre csak egy pólýába kötött csecesemő akadt keze közé, amelyet eddig teljesen elfeledt a sok ágynemű. A zálogost a furcsa lelet érthetetlen meglepte, mert csecesemő még — bár évek óta becsülte a sok zálogba kerülő holmit — nem fordult elő a praxisában. De még jobban elbámult a csecesemő látára a munkásasszony, aki az ágyneműt el akarta zálogosítani. Az asszony a szó-szoros értelmében megrökönyödött és ijedten bámult a sivió jószágra, amelyet épen legérdekesebb álmából zavartak fel. Zavar: viselkedése gyanút keltett s a zálogos rendőrt hivatott, aki bevitt a munkásasszonyt a rendőrségre. Ugyanakkor érkezett oda egy síró rivó másik asszony, aki a zálogházzal érkező rendőr karjából boldogan kapta ki a kisbabát, amelyet már elveszettek hitt. A kapitány előtt hamarosan kiszült, hogy a munkásasszony, aki az ágyneműt el akarta zálogosítani, egy rovott multu tolvaj, aki számára hagyott lakásukba szokott besurranni. Tegnap is besurrant egy ilyen lakásba, amelyet az asszonya egy pillanatra felügyelet nélkül hagyott s gyorsan összekapta az ágyneműt. Nagy sietségében azonban nem is ügyelt arra, hogy az ágyneművel együtt az ágyon alvó kis pólýásbabát is bepakolta s így került a baba a zálogházba, a tolvaj asszony pedig a rendőrségre.

— Inusz I. és Fla könyv- és papirkereskedése csak a Weitzer János-utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árultja. Imakönyvek román. kat. evangélikus és evref szállított árban. 6071

— Kun József elsőrangú ékszerész, a m. kir. államvasutak órása. Előzékeny, figyelmes és szolid kiszolgálása miatt bizalommal keresi fel az aradi és vidéke karácsonyi ajándékot vásárló közönség. Igen ajánljuk t. olvasóink szíves figyelmébe.

— Páralan karácsonyi alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árultja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Eliza-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. Egyben felhívjuk a közönség figyelmét lapunk mai számában megjelent hirdetésére. 6029

— Vasárnap egész napon át nyitva van Eischer Simon nagyáruháza Aradon, ahol a közönség karácsonyi szükségletét egészen estig szerezheti be. 7088

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortírozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő karácsonyi kiállítását, hol óriási választék van a legizlésebb dísz tárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képekben legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműáru kereskedés, Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. sz. 5928

— Perzsaszőnyeg raktáram Weitzer János-utcában, leányiskola épületében — a főpostával szemben — megnyitottam. Tisztelettel: Schwarz Zsigmond. 4786

— Fedák így ír: Tisztelt doktor ur! Mikor abban a rendkívüli szerencsében részesültem, hogy az angol Felsőgek előtt énekelhettem, a Felsőges asszony kérdésére, hogy mivel tüntetem el híres magyar szeplőmet, csak annyit feleltem: „Havas Gyopár Crém” Felsőg! Gratulálok, mondta Ő kegyesen. És ugyanezt mondom én Önnek. Fedák Sári. 5098

— Ajándékba adok egy valódi arany gyűrűt már csak 80 korona vásárlásnál. Meggyőzni akarom vevőim olcsó áruimról, szebbnél-szebb briliáns és arany ékszertárgyak dús választékban. Waldmann I. ékszerművesnél Szabadság-tér 14. Fiume-kávész mellé. 5831

— Társasjátékok Kerpel Izsónál. 4871

— Karácsonyi díszek, káprázatos ujdonságok Kerpel Izsónál. 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

TARKASÁGOK.

(Polónyi és Ujházi.) Amikor a lapok hosszu tudósításokban beszámoltak arról, hogy Ujházi Ede házasodni készül, Polónyi Géza aggódva oszálta a fejét.

— Szeretnék találkozni az öreggel — mondta Polónyi — mondani akarok neki valamit.

— Mit? — kérdesték kíváncsian.

— Hát — felelte Polónyi — eszembe jutott, hogy amikor én miniszter lettem találkoztam a Kossuth Lajos-utcában Ujházival és ő gratulált így szólott hozzám: „Gratulálok te marha, nem is gondoltam, hogy ilyen nagy marha lesz belőled”. Én azonban — folytatta Polónyi, nem gratuláltam volna, hanem csak azt mondtam volna neki, hogy nagy marha lett.

— De hisz nem házasodik Ujházi — vetették közbe.

— Igen, igen, tudom — végezte Polónyi Géza — Olvastam a lapokban, hogy Ujházi megáldotta a házassági hírt, hát épen azért szeretnék találkozni vele, hogy gratuláljak és megmondjam neki:

— Örvendek öreg, hogy rem vagy olyan nagy marha...

(Három jó madár.) Három finom aradi fiatalember mulatott a Központi kávéházban. Ide várta egyik vidékről érkező barátjukat. Az illető éjfél táján meg is érkezett, ámde a három lumpot már nem tudta fölfedezni a Központban. A kávéházban volt Sugár Jenő aradi ügyvéd, akitől a vidéki fiatalember megkérdeste:

— Nem látta ügyvéd ur az én három barát-

omat, X. Y. és Z-t. Azt írták nekem, hogy itt fognak mulatni.

— De láttam őket! — felelte mosolyogva Sugár dr. — Tíz perccel ezelőtt vonultak ki, precízebben kifejezve: tántorogtak ki a kávéházból...

— Oly részeg volt mind a három? — érdeklődött nevetve az ifjú.

— Tudja kérem, — folytatta az ügyvéd — nem épen egyformán valamennyi. Az ön X. legjobb barátja például még megismert engem és köszönt is nekem, Y. ur már nem ismert meg, Z. ur azonban olyan részeg volt, hogy én nem ismertem meg őt!...

Körömápoló készletek

(Manicure készlet.)

3611

Egyszerű kivitelű a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenfa, gyöngyház, teknőc és ezüst eszközökkel 5.-kor.-tól 80.-kor.-ig, továbbá

finom illatszert, fésű és kefe készletek 4—K-től 50—K-ig

igen nagy választékban

Hánzu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az „Aradi I. és Jótékony Célú Nagybercei Társaság” december 26-án délután fél 8 órakor rendkívüli választmányi és vigalmi gyűlést tart.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi piac árairól ezt a hivatalos jelentést kaptuk: 1 darab saláta 1—2 fillér, 1 darab kalarábé 2—20 fillér, 1 darab kelkáposzta 2—10 fillér, 1 darab tök 1 kor. 40 fillér, 1 kötés retek 2—4 fillér, zöldpaprika 1 darab — fillér, 1 rakás spenót 6—14 fillér, 1 rakás sóska 6—14 fillér, 1 rakás paradicsom — fillér, 1 kiló burgonya 6—9 fillér, 1 darab káposzta 10—40 fillér, 1 kötés vöröshagyma 6—10 fillér, 1 kötés fohagyma 8—60 fillér, 1 kötés zölség 4—14 fillér, 1 darab zeller 2—16 tojás 4—5 darab 40 fillér, 1 liter tej 18—26 fillér, tehénturó 1 csomó 12—32 fillér, 1 liter tejfel 100—140 fillér, 1 kiló vaj 200—260, 1 darab rántanivaló csirke 80—100 fillér, 1 darab csirke sütni 100—120 fillér, 1 darab tyúk 180—300 fillér, kappan 1 darab 300—700 1 darab sovány liba 350—500 fillér, 1 darab kövér liba 700—1600 fillér, sovány kacsa 1 darab 200—800 fillér, 1 darab kövér kacsa 300—700 fillér, 1 darab pulyka 500—700 fillér, 1 darab karfiol 16—60 fillér, 1 kiló fehér kenyér 80 fillér, 1 kiló barna kenyér 26 fillér, marha

12 ENYVESHÁT 20

drb FÉNYKÉP csak 20 kr.

Décsi Gézánál
 Forray-u. (Nádasdy palota)
 Karácsony és ujévre
 legolcsóbb és legszebb üdvözlők
 (levelezőlapok hozzá drbjá 2 krajcár.)

2389

bus eleje 1 kiló 152 fillér, 1 kiló marha bus hátulja 168 fillér, 1 kiló marha szelet 184 fillér, 1 kiló borjú bus 240 fillér, 1 kiló borjú szelet 240 fillér, 1 kiló sertés bus 192—fillér, 1 kiló sertés karaj 210—fillér, 1 kiló zsír 192 fillér, 1 kiló szalonna 180—240 fillér, 1 kiló juhbus 120—129 fillér, 1 kiló bányahus 160—180 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Közvetítő működés

Budapest, december 23

Készáru.

Amerika 1-el olcsóbb. Kínálat korlátozott, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

As árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Rosa 1912. Április 11.71—11.72	11.72—11.73	11.72—11.73
Rosa 1912. Április 10.24—10.25	10.25—10.26	10.27—10.28
Tengeri 1912. május 8.52—8.53	8.52—8.53	8.52—8.53
Zab 1912. Április 9.65—9.66	9.66—9.67	9.68—9.69

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

December 22.

Magyar aranyjárdék 4 ³ / ₈	110.60
Magyar koronajárdék 4 ³ / ₈	90.85
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂	78.75
Magy. földt. herm. kötvény 4 ³ / ₈	91.—
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	210.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	147.—
Osztrák járadék papírban	91.05
Osztrák járadék osztrákba	94.30
Osztrák járadék aranyban	114.80
Osztrák koronajárdék 4 ³ / ₈	91.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	158.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.70
Magyar hitelbank-részevény	846.—
Osztrák hitelintézetű részevény	846.10
Osztr.-magy. államvasuti részevény	724.—
80 frankos arany (Napoleonkor)	19.11
Német birodalmi márka	117.85
London vista	241.02 ¹ / ₂
Páris vista	95.47 ¹ / ₂
80 márkás arany	28.57

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. december 22.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.70—10.75
77	10.75—10.80
78	10.85—10.90
79	10.95—11.00

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.80—10.85
Rosa	9.98—9.40
Arpa	8.60—8.70
Zab	8.70—8.75
Tengeri	7.60—7.65

Kőbányai sertésplac.

Dec. 22.

December 21. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 144—146 fillér. Fialat közép (páronként 251—820 kilogrammig terjedő súlyban) 148—150 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 150—152 fillérig.

Sertésalótészám: 1911. évi december hó 19. napján volt készlet 21403 drb. — 1911. december hó 20 án felhajtott — drb. — 1911. december 20 án elszállított 238 drb. — 1911. dec. 21. napjára maradt készletben 21165 drb.

A hírtott sertésüzlet irányzata: esendes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

KÁVÉ TEA RUM

és karácsonyi cukorkák

legjobban és legolcsóbban kapható az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA

BEHOZATALNÁL 5804

ARAD, Andrásy-tér 20. sz. a.

NEMZETI SZINHÁZ

Szombat, 1911. december hó 23-án

C) bérlet C) bérlet.

Komlóssy Emma felleptével:

A piros bugyelláris.

Eredeti népszimű dalokkal, 3 felvonásban. Írta: Csepreghy Ferenc. Zenéjét szerette: Szentirmay Elemér.

SZEMÉLYEK:

Török Mihály	Keszler E.	Peták János	Polgár S.
Zsófi, neje	Komlóssy E.	Pennás Muki	Várnay J.
Julis asszony	Follinusz E.	Hájas Muki	Kulcsár L.
Menci, leánya	Molnár I.	Kösa Gyurka	Cseh Ferenc.
Csillag Pál	Csáky F.	Sutak Kata	Benkőné.
Kapitány	Dell Lajos.	Lajcsi, cigány	Szabó László.

Kezdeté este 7/8 órakor.

URANIA

színház.

(Szárd Színház-egyesület, Szabadság-tér 22. sz.)

Ma szombat, 1911. december 23.

1. Pali mint az erény öre. Mulatságos. — 2. Bajor hegység. Természet utáni felvétel. — 3. Papposhós csele. Humoros. — 4. A II. gárda lovasok. Látványosság. — 5. Az indián szerelme. Dráma. — 6. Hogyan segít magán Niki. Humoros. — 7. A szűz. Sláger kép.

Kezdetek 6. a. 7/8 órától kezdve este 11 óráig

Helyek: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A helyek követnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Az előadások tartama 3 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában

Orvosi Magyar Tudományos Színház aradi színházja.

Ma szombat, 1911. december 23-án:

1. Dapint nem lehet megcsipni. Kacagató.

Nordisk sláger-sorozat.

2. Aszfaltvirág. Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Sláger kép.

3. Tontolini mint tudósító. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 7/8 órától folytatódagasan 11-ig tartanak.

Helyek: Páholy ülésenként I. kor. Zártszék I. kor. I-IV hely 80 fill., II-IX hely 60 fill., III-IX hely 40 fill., IV-IX hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyzedőknél.

Saját zenekar.

Ruház. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Rendkívül olcsó áron

Karácsonyi

és ujévi ajándékok

Brilliant és arany-ékszerek óriási választékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evőeszközök nagy raktára. Szivar készletek, cigaretta tárcák, ezüstbotok. Rendkívüli nagy választékban elsőrendű órák arany, ezüst és acél tokban. Irga órák minden kivitelben. — Külön helyiségben china ezüst.

5937

GRALLERT J. és FIA

órák- és ékszerész üzlete

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

5941

Olcsó karácsonyi ajándéktárgyak

két üzletünk
egyesítése miatt

a Weitzer János- utcában

tulzsufolt raktárunkban

Képeskönyvek, ifjúsági
iratok, diszművek,

dobozlevélpapírok

rendkívül sok

karácsonyfa-disz

helyszüke miatt

igen olcsón

árusítatnak.

Kiváló tisztelettel

Jngusz J. és Fia

könyv- és papirkereskedése :-:

csak a Weitzer János-utcában.

Aradváros, megyei és interurbán telefon 517.

Végladás- ból megmaradt

Gyermekjáté-
kok, konyha-
berendezési
és egyéb al-
kalmi aján-
dék-tárgyak.

Minden elfogad-
ható árban
kaphatók.

5791

K O H N

JÓZSEF

ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.

Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés,
bádogos munkák és víz-
vezeték javítások azon-
nal eszközöltetnek.

Kávés tea

Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből:

Nyers kávé:

Jamaika ½ kg.	K 1-60
Portorico ½ kg.	K 1-90
Cuba ½ kg.	K 2-—
Arany java ½ kg.	K 1-70

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből	
Jó minőségű ½ kg.	K 1-90
Finom minőségű ½ kg.	K 2-20
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mocca) ½ kg.	K 2-90

Tea:

Törmelék-tea ½ kg.	K 2-50
Congó-tea ½ kg.	K 3-—
Családi keverék ½ kg.	K 5-—
Legfinomabb Király-tea ½ kg.	K 6-—
Ceylon-tea a legerősebb zamatu ½ kg.	K 6-—
Kitünő teasütemény-keverék ½ kg.	K 0-80

Rum:

1 liter családi tearum	K 1-90
1 liter finom brazillai rum	K 2-40
1 füveg 7/30 liter finom jamaicai rum	K 8-50

Kotányi János

kávé- és tea-nagykereskedő

Budapest, Bécs, Berlin, Abbázia

Arad, Józset főherceg-ut 3.⁵³⁴⁹

Telefon 809.

Telefon 809.

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNY-
NYEREN
KIMEGYETŐ

ARZÉNES VIZ

VÉRSEGENYSÉG SÁPKÖR

IDEGGYENGESÉG

ÁLMATLANSÁG

ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVÍZKERESKEDŐSÉGEKBE

0994

Páratlan

karácsonyi

6086

alkalmi

bevásárlás

Tulhalmozott raktár miatt
bevásárlási áron árusítja

Weinberger

Ferencz ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20.

(Fischer Eliz palota.)

remek szép ékszereit, zsebóráit
és ezüstnemű raktárát.

Ezen kívül nagy választék orrcsifetők, szem-
lvegek és lorgnettekben. Telefon 439.

A legelegánsabb női felöltők
csak

GYÖRGY
MENYHÉRT
ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

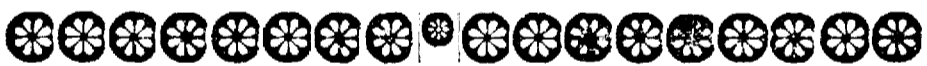
ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel,
az összes raktáron levő áruk a mai nap-
tól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

A karácsonyi ünnepek és újév alkalmával
müncheni hofbrausör-csapolás!

A színházlátogató közönség figyelmébe!

A „FEHÉR KERESZT”

KÁVÉHÁZBAN fővárosi módra színház után
Buffet színházi vacsora. Naponta
elsőrangú eigányzene.

Katona-zene folyó hó 25-én, hétfőn
este a Fehér Kereszt szál-
loda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli
33. gyalogezred zenekara ZELLNER SÁNDOR kar-
nagy ur személyes vezetése mellett a következő
műsorral hangversenyt rendez:

MŰSOR — PROGRAM:

1. Pariser Pflaster. Marsch (induló) a. d. Operette Eva (uj)	Lehár. Adam.
2. Ouverture zur Oper „Si j'étais roi“	
3. (neu) Rosenkavalier Walzer (keringő) a. d. Komödie für Musik: „Der Rosenkavalier“	R. Strauss.
4. Fragmente „A repülő hollandi e. operából — aus der Oper „Der fliegende Holländer“	Wagner. Bouvers.
5. „Weil ich dich liebe“ Lied	Fetrás.
6. „Operetten-Revue“ grosses Potpourri (egyveleg)	
7. „Pentru inima romanesca“	
8. „Walzer Scene“ aus der operette „Eva“. (Uj)	Lehár. Moret.
9. „Mohnblumen!“ Intermezzo	Erkel.
10. „Hunyadi László Marsch (Induló.)	

A karácsonyi ünnepek és újév alkalmával
müncheni hofbrausör-csapolás!

Nagymennyiségű

maculatura
jutányos áron eladó.

JUHÁSZ ÉS TÁRSA

modern könyvtára, zenemű- és papirkereskedése.

■ Képes könyvek. ■ Ifjusági iratok. ■ Karácsonyfadiszek. ■

Levélpapírok.

Képeslapok nagy választékban.

Telefon 245.

5797

Telefon 245.

Ha nem rovatban minden más egy-
esetű beiktatásunk ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 181. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg előre — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélben megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, es esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szöveg sorszáma szerint számíthat. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéziratban máshuzással jelölendő. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megismerkedni. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz.

Melyeket valamely jelleg alatt kér-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
szedődi okiratokat mellékelni, mert
csökkentik semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
elismertjük el nem vesszük, a kiadóhi-
vatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint
Vojtek és Weisztól. III-5251

„Kellemes csizmecsere“

jellegére kívánt helyre levél ment.
5869

Valódi

francia és angol illatszerek, hölgy-
porok és más kosmetikai cikkek,
a legdivatosabb hajtűk, oldalfésűk,
hajbetétek és kefeárak Hegedűs
Gyula kefe-, pipere- és illatszer-
kereskedésében. 5451

ALKALMAZÁST NYER.

Jó főzőnő vagy szakácsné

egy uri házhoz azonnal felvé-
tetik. Cim megtudható Popper
Testvérek divatáruházában. 7062

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó lakás.

Gyermektelen tisztviselő családnál
egy csinosan berendezett külön be-
járatu butorozott szoba azonnalra
és kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-
utca 7/e. alatt.

A poloska

teljes kifizetése csupán Vojtek és
Weisz biztos szereivel érhető el.
III-5251

KÜLÖNFÉLE.

Az

Aradi Hitelbank és Takarékpénz-
tár Részvénytársaság zálogosztá-
lyát vasárnap, december hó 24-én
déli 12 óráig nyitva tartja. 7081

Ha nem jól eszik

a hízója, adjon neki Vojtek és
Weisz hírneves állat tápporából.
III-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

**HA venni, vagy eladni
akar, a legcélszerűbb, ha
az Aradi Közlöny apró-
hirdetéseinek, 'Vétel és
eladás' rovatát használja**

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékonycélu
asztaltársaságok igen tisztelt veze-
tőségét értesíteni, hogy szegény
gyermekeknek karácsonyi ajándé-
kul szánt cipőket a legolcsóbb ár-
ban számítjuk. Pártoljuk a helyi
ipart! Aradi Cipőszek Termelő Szö-
vetkezete, mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. 8451

Glück Károly és Testvére

huscarnokában naponta frissen
vágott fiatal angol báránnyus
kapható. 7078

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze
Vojtek és Weisz féle teát igyék.
III-5251

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyel-
mét felhívom Arad, Forray-utca,
gr. Hunyady-palotában megnyitott
és modernül berendezett női kalap
divattermemre, ahol legelegánsabb
ősz és téli bécsi és párizsi modell
kalapok dus választékban legol-
csóbb árakban kaphatók. Kitűnő
tisztelettel Havas Gizella. 4931

Női keszok

ápolására legjobb a Vojtek és
Weisz készfinomítója. III-5251

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése csak
a Weitzer János utcában létezik. A
két üzlet egyesített raktárát igen
olcsón árusítja. Karácsonyra a
legelőnyösebb bevásárlási forrás.
Aradváros, megyei és interurbán
telefon 517. 555

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és
Weisznál. III-5251

Karácsonyi vásár!

A ki olcsócipőket akar, az keresse
fel okvetlen saját érdekében az
amerikai cipőáruházat (Salacz-utca
1., ahol most gyári árban lesz kiáru-
sitva. 3983

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv-
és papir kereskedésében Arad,
Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz.
2551

Teljes

rőtös és rövidáru üzletberendezés
eladó. Bővebbet Prinz M. és Tár-
sánál. 5972

Alig használt

kényelmes, könnyű fiakkerforma
Stájerkocsi egy és két lóra. Ugyan-
ott egy alig használt nagy uri
utazóbunda eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 6085

Spanyol-csemegeszőlő

mézédes, gyönyörű minőség 5-70,
kaliforniai csemegealma 5—, ame-
rikai Baldwin-alma 4-20 koronáért
szállít ötkilós postacsomagban,
bérmentve, utánvétellel S. Sandberg,
Berlin 25. Kaiser Wilhelmstr. 18 p.
6098

Karácsonyi és újévi vásár.

Tulhalmozott raktár végett férfi,
női és gyermekcipők leszállított
árban. Férfi cipők 6 koronától,
női cipők 5 koronától és gyermek-
cipők 1 koronától feljebb. Klein
József cipőkereskedő, Petőfi-utca.
Telefon 826. 3725

Cocus lábtörők,

cocus szőnyeg, fürdő gyékények és
más háztartási cikkek nagy válasz-
tékban és legolcsóbban Hegedűs
Gyula üzletében, Arad, Andrassy-
tér 15. 5451

Frissen beöntött

kóser orth. zsir bármily mennyi-
ségben eladó Rosner Zsigmond
vendéglősnél Szt. Pál-utca 2. alatt.
7005

Vessék üzleti berendezéseket

minden szakmából, fűszer, rőtös,
rövidáru üzletekből és kavéházi
berendezéseket, pénzeszközöket és
tartok eladásra raktáron. Ober-
länder Ferenc, Temesvár-József-
város, József-tér 14. sz. Telefon
745. sz. 7022

Tea törmelék

finom, zamatos legolcsóbban Voj-
tek és Weisznál. III-5215

A legalkalmasabb

karácsonyi és újévi ajándékok
megérkeztek: 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borestván különle-
gességek a legnagyobb választék-
ban kaphatók. Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan eszkö-
zöltenek. Alapított: 1869.

Mesés szép lesz az a hölgy
aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arcot vakító fehérre vará-
zolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra. 621

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó
köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál tea**
a 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legszívesebben veszi be.

gógyszertárában **ARAD, Andrassy-tér 22. sz.**

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

INGATLAN.

Kitűnő jövedelmező

kisebb sarok bérház bármilyen üzletnek alkalmas, a Szabadságtér mellett, 15.000 forintért eladó. Cim a kiadóban. 6083

Demeter-utca 7a.

ujjonnan épült ház könnyű feltételek mellett eladó. 6084

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5183

Nagy vendéglő

szalécsüzettel, trafikengedéllyel, 26 év óta fennálló, kitűnő forgalommal, betegség miatt örök áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7025

Régi jó üzlet

mindenféle joggal, házzal együtt, előnyös feltételek mellett, helyben, eladó. Bővebbet a Körösvölgyi pálinkarakartárban, Andrassy-tér 5. szám. 7058

Egy 40 év óta fennálló

kovácsipari műhely kiadó, ugyancsak a szerszám eladó. Schoer, Rákóczi-u. 16. sz. 7061

Szatécüzet

jó forgalmu, hol engedélyek is vannak, azonnal átadó. Mészáros, vagy hentesnek igen alkalmas. Bővebbet Körösvölgyi Pálinkarakartárnál Andrassy-tér 5. Telefon 651. 7085

Csillárok,
Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atinél Péter-utca 2. (szatárban)

Biztosítom,
hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszert, brilliáns és gyémánt ékszert vagy pontosan járó zsebórákat akar venni

karácsonyi és újévi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utcába

ZINNER

VILMOS 3102

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom,
hogy nem bánja meg.

26805—1911. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa, Aradváros törvényhatóságának a nm. belügyminiszter ur által 118. 117—1911. szám alatt módosított és jóváhagyott 7007/251—1911. számú határozata alapján az aradvárosi Ferenctéri polgári fiúiskola.

A) tanári könyvtár könyveinek.
B) ifjúsági könyvtári könyveinek.

C) és a szertárak számára beszerzendő szakkönyveinek szállítására ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet.

A pályázatok Varjassy Lajos Arad sz. kir. város polgármesterének címére zárt borítékban f. é. december hó 31-ig bezárólag küldendők be. A zárt borítékok a következő felirattal látandók el: Pályázat a Ferenctéri polgári iskola könyveinek szállítására a 26805—1911. számú versenyárgyalási hirdetmény alapján.

Ajánlat fentebb megjelölt A. B. és C. csoportok bármelyikére külön-külön, vagy pedig tetszésszerűen két vagy mindhárom csoportra is tehető.

Az A. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 200 K. azaz: Kettőszáz korona, a B. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 40 K. azaz: Negyven korona, C. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 60 K. azaz: Hatvan korona bánompénzt, több csoportra pályázók pedig a fentjelzett bánompénzeknek megfelelő összegét Arad sz. kir. város pénztáránál letétbe helyezni és letéti igazolványt ajánlathoz csatolni.

A pályázat részletes feltételi és a könyvjegyzékek 1 (Egy) korona előállítási költség megtérítése elle-

nében, Arad sz. kir. város iskolaszéki hivatalában (Arad, városháza) bocsájtatnak az érdeklődők rendelkezésére.

Ajánlatot tevők ajánlataikban kötelesek kinyilatkoztatni, hogy a pályázati feltételeket ismerik, és azokat mindenben elfogadják.

E nyilatkozattal el nem látott hiányosan felszerelt, hiányos vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad sz. kir. város tanácsa fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az áralcsóságára való tekintet nélkül tetszése szerint, teljesen szabadon választhasson.

Arad sz. kir. város tanácsától 1911. november hó 17.

A városi tanács.

Használt

Ólom
megvételre kerestetik

29337—1911.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a hatósági burgonya árusítás f. hó 12-től kezdve megkezdjük.

Az árusítás történik naponként hetipiacon reggel 6—10-ig és minden kedden és csütörtökön d. u. 3—5 ig a tűzoltó laktanyában.

A burgonya kilogramonkénti árát ezidőszert 8 fillérben állapítottuk meg.

Arad, 1911 december hó 9-én.

A városi tanács.

ALAPITTATOTT 1889.

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 3. sz. (Minorita-palota.)

Elvállalja minden e szakba vágó legújabb divatszerű

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos kivitelben jutányos árért. Készít továbbá bármely fegyvernemhez tartozó önkéntes urak részére előírtasos cipőket a legjobb minőségű bőrből. Ortopéd-cipők és vidéki megrendelések 24 óra alatt készülnek. A lugosi honvédezd tisztikarának szállítója. B. pártfogást kér 3951

VÁRHOZ LÁSZLÓ.

Popper
Testvéreka
Forray-utcában

feltűnést keltő

ujévi
ajándékkal

lepi meg a közönséget.

Az összes itt felsorolt cikkek finom kivitelben összeállítva.

10 forintba számítja

- 1 angol női ruhaszövet teljes esztűre.
- 1 vég kelengye vászon 6 női ingre.
- 1 angol gyapju Plaid tigris mintájú
- 1 selyemsál világos és sötét színdben
- 1 selyemmel himzett blúz.
- 1 pár angol svéd keztű.
- 1 fél tucat vászon vagy balisz zsebkendő.
- 1 fél tucat női kötött harisnya.
- 1 gyönyörű fali dísz kézi festéssel.
- 1 prima cloth esőernyő.

Ezen árak jan. 15-ig érvényesek.

Kérjük a nagyérdemű közönséget e lapra hivatkozni. 5205

Postán való szétküldés utánvét mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Tulhalmozott

raktár csökkentésére az utolsó idényre beszerzett újdonságokat legjobban és legolcsóbban beszerezhetik:

Női himalaya és angol felöltők,
női plüs felöltők,
legujabb angol bársony felöltők,
városi és utazó bundák,

leány japán felöltők,
gyermek köpenyegek,
női estélyi köpenyegek,
színházi felöltők,

kész kosztümök,
gyermek ruhák,
blouzok, pongyolák és
gyászruhákban,

4147

feltűnően leszállított olcsó árakon lesznek
eladva.

Radó Gyula

uj divatáruháza Arad, Andrásy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.

LEGOLCSÓBB ÉKSZERES ÓRA VÁSÁR

FARKAS-STREICHER CZÉGNEL

ARAD TÖKÖLY-TÉR 1

EGY ARANY NYAKLANCZ
MARIA AMULETTTEL EGYÜTT
10 GR. SÜLYBAN
21 KORONA

EGY DUPLAFEDELŰ
EZÜST NŐI ÓRA 10
KORONA STB STB

SÜRGÖNY!!!

Smirgli gummi megérkezett 10, 20 és 70 filléres darabokban!

SÜRGÖNY!!!

Legszebb karácsonyi és újévi ajándék egy jó zsebkés!

N Á D E R J.

készműves

7008

ARAD, Minorita-palota.

Alapított 1860.

Olcsó árat kaphatók a legjobb minőségű zsebkések,
konyhakések, evőeszközök és kanalak, to-
vábbá hajvágógépek, ollók, borotvák és
borotva-készülékek.

o o o

Tájékoztatás

Arad legnagyobb

karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében)

Kétségszű tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. **Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené!** Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek túl. **Fischer karácsonyi tárlatán a legexklusívabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését.** Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagygéni közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a népszerű egy koronás esztély Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő anyagok-
kal önműködő
Csengtyű kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjával
Tűzőtő kocsi
Csomagoló kocsi
Nagy nyúl
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett lé
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasút
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szokrány
Laterna-magica
Ólomkatonák
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek hegedő
Nuzé harmonika

Legnagyobb fémtrombita
Gyermek dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmuzsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek puska
Gyermek kard
Huszár csáké
Órhangu trombita
Öltözött babák
Gummi babák
Bádóg játék csoport
Valódi francia baba
Törhetetlen katonák dobozban
Mosdó készlet
Teljes konyha berendezés
Tabló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán szervíz
Baba konyha
Baba butorok
Diszes tűzhely
Hinta fiucska
Nagy számológép

Harang és kalapács
Sakkfigurák
Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominó játék kőből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna szelence
Lambfűrészes készlet
Zenei doboz
Finom gyermek esőrgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyak
Kerékpáros
Börstorok
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba diván
Vízben uszó állatok
Mángorló gép
Fa kredenc

Ékszer tartó csiszolt üveg-
ből
Levelező-lap album
Diszes tűkrök
Elegáns tentatartók
Bárony emlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formába
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táska
Legfinomabb bőr erszények
Levélpapír dobozban
Email tálcák
Email gyufatartó szivar-
góval
Nickel gyertyatartó gyufa-
tartóval
Majolika gyertyatartó bronz-
Színes és fehér kancsó
Üveg és nickel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön
fő nem sorolható tárgyak.